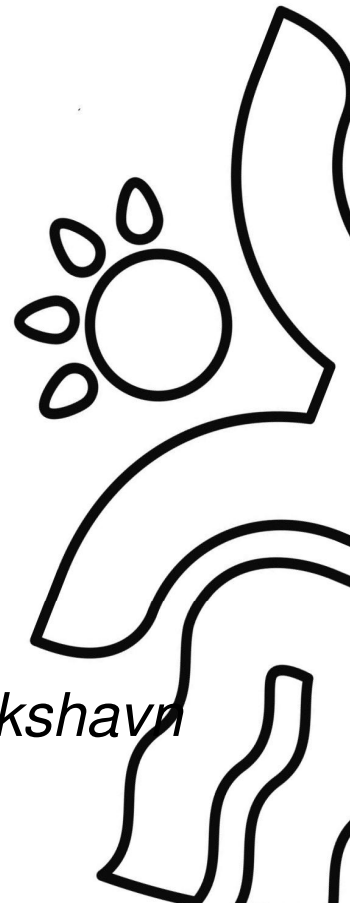

Hjørring Kommune

Miljøgodkendelse

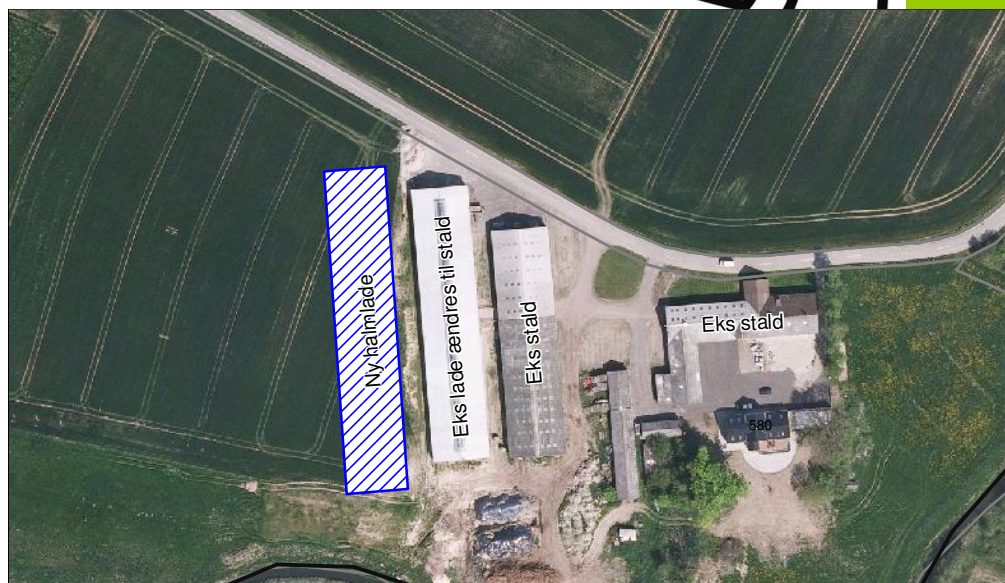
af kvægbruget på

Dvergetvedvej 580, 9900 Frederikshavn

udvidelse fra 145 DE til 300 DE.

§ 12

Lov nr. 1572 af 20.
december 2006 om
miljøgodkendelse mv.
af husdyrbrug

Dato for gyldighed

25. august 2010

Miljø- og naturkontoret
Jørgen Fibigersgade 20
9850 Hirtshals
Telefon 72 33 67 30
teknik-miljoe@hjoerring.dk
www.hjoerring.dk

Indholdsfortegnelse

1.	Resumé og samlet vurdering	3
1.1.	Miljøgodkendelsens omfang.....	3
1.2.	Offentlighed	3
1.3.	Klagevejledning m.v.....	4
1.4.	Gyldighed.....	4
2.	Generelle forhold	4
2.1.	Beskrivelse af virksomheden.....	4
2.2.	Meddelelsespligt	4
2.3.	Revurdering af miljøgodkendelsen	4
2.4.	Ophør	5
3.	Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.....	5
3.1.	Afstande til beboelser, fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer mv.....	5
3.2.	Placering i landskabet.....	6
4.	Husdyrholdet og produktionsforhold	7
4.1.	Husdyrholdet og staldanlæg.....	7
4.2.	Ventilation	10
4.3.	Fodring	10
4.4.	Ensilage	10
4.5.	Energi og vandforbrug.....	10
4.6.	Spildevand herunder regnvand	11
4.7.	Affaldshåndtering.....	11
4.8.	Driftsforstyrrelser eller uheld	11
5.	Gødningsproduktion og –håndtering	11
5.1.	Fastgødning inkl. dybstrøelse	11
6.	Gener fra husdyrbrugets anlæg.....	13
6.1.	Lugt.....	13
6.2.	Fluer og skadedyr	14
6.3.	Støj fra anlægget og maskiner	14
6.4.	Transport	15
6.5.	Støv fra anlæg og maskiner	15
6.6.	Lys.....	16
7.	Bedriftens påvirkninger af natur og miljø	16
7.1.	Ammoniakfordampning og naturområder	16
7.2.	Oversigt over bedriftens udbringningsarealer.....	19
7.3.	Vandløb og søer	22
7.4.	Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag II & IV arter).....	22
7.5.	Fjord og hav.....	22
7.6.	Grundvand.....	24
8.	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	24
9.	Alternative løsninger og 0-alternativet	25
9.1.	Alternative løsninger	25
9.2.	0-alternativet.....	25
10.	Bilag.....	27
Bilag 1.	Naturudtalelse (Hjørring Kommune).....	27
Bilag 2.	Naturudtalelse (Frederikshavn Kommune)	35
Bilag 3.	Udpegningsgrundlag for habitatområde nr. 4	46

Bilag 4.	Energi- og ressourceforbrug fra ansøger	47
Bilag 5.	Kortbilag til beredskabsplan	49
Bilag 6.	Særligt bevaringsværdige landskaber.....	50
Bilag 7.	Særligt værdifuldt geologisk område.....	51
Bilag 8.	Beskyttelseszone omkring kirker.....	52
Bilag 9.	Åbeskyttelseslinie	53
Bilag 10.	Økonomisk BAT-beregning (konsulent)	54

1. RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1. Miljøgodkendelsens omfang

Peer Nygaard Christensen, Dvergetvedvej 580, 9900 Frederikshavn har ansøgt om en miljøgodkendelse til udvidelse af tyrekalveproduktionen på ejendommen fra 144,85 DE til 299,73 DE. I forbindelse med udvidelsen skal der etableres en ny halmlade og den eksisterende halmlade skal indrettes til kalvestald. Den nye halmlade opføres i samme stil som den eksisterende halmlade.

Desuden omfatter miljøgodkendelsen alle dyrkningsarealer tilknyttet CVR nr. 23063557.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Hjørring Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem første gang den 10.05.2010

Hjørring Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte ændring og udvidelse af slagtekalveproduktionen på Dvergetvedvej 580, 9900 Frederikshavn i henhold til de gældende regler¹. Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af følgende **vilkår**:

- Gyldighed (*vilkår 1.4.1.*)
- Ophør (*vilkår 2.4.1.*)
- Husdyrholdets sammensætning (*vilkår 4.1.1, 4.1.2, 4.1.3, 4.1.4.*)
- Støj (*vilkår 6.3.1.*)
- Fast gødning inkl. dybstrøelse (*vilkår 5.1.1, 5.1.2., 5.1.3*)
- Vask af maskiner, redskaber m.v. (*vilkår 4.6.1 og 4.6.2.*)

Nogle af vilkårene i denne miljøgodkendelse kræver registreringer på bedriften og dokumentation. En samlet oversigt over krav til egne registreringer og dokumentation er gengivet her:

- Dokumentation for afgræsning udenfor udbringningsareal vilkår 4.1.4
- Dokumentation for placering af markstak vilkår 5.1.2

Den nævnte dokumentation skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation.

Det skal understreges, at regler i gældende love, bekendtgørelser og kommunale regulativer altid overholdes. Også hvis disse er eller senere bliver skrapere end vilkårene i denne miljøgodkendelse.

1.2. Offentlighed

Ansøgningen blev offentliggjort den 19.05.2010.

Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen.

Orienteringsbrev om udkast til miljøgodkendelse blev den 30.06.2010 udsendt til høring hos naboer og andre beboere indenfor en beregnet konsekvenszone, samt skønnede parter i sagen. Ansøger selv og en række organisationer er samtidig hørt om udkastet i sin fulde længde. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 6 uger frem til og med den 13.08.2010.

Der indkom ingen bemærkninger til udkastet.

Den endelige miljøgodkendelse bliver offentliggjort i uge 34 2010 med en klagefrist til den 22.09.2010. Eventuelle klager vil blive videresendt af Hjørring Kommune til Miljøklagenævnet.

¹ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – i resten af teksten blot kaldet "husdyr godkendelsesloven" samt Lov om miljøbeskyttelse jf. lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22. december 2006.

1.3. Klagevejledning m.v.

Ansøger selv kan påklage kommunens afgørelse – dvs. denne miljøgodkendelse - indtil 4 uger efter offentliggørelsen. Det samme kan enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagen samt en række foreninger og organisationer m.v.

En klage skal være skriftlig og skal være modtaget i Hjørring Kommune senest den 22.09.2010 inden kontortids ophør. En klage indsendes via e-mail: teamlandbrug@hjoerring.dk eller til adressen: Hjørring Kommune, Natur- og miljøkontoret, Jørgen Fibigersgade 20, 9850 Hirtshals.

Godkendelsen kan godt udnyttes, selvom der klages over den, med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, og under forudsætning af at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Det skal bemærkes, at Miljøklagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en godkendelse. Udnyttes en godkendelse, der er klaget over, sker det derfor for egen regning og risiko.

Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolene. En retssag skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er offentliggjort.

1.4. Gyldighed

Vilkår:

- 1.4.1. Udvidelsen skal være gennemført inden 3 år fra godkendelsens ikrafttræden. Er etableringen ikke fuldt gennemført indenfor de 3 år, vil godkendelsen kun gælde for den produktion der ved udløbet af de 3 år eller i løbet af de 3 år er registreret på ejendommen. Ejeren skal underrette tilsynsmyndigheden, såfremt besætningens størrelse 3 år efter godkendelsesdatoen ikke har nået den godkendte størrelse.

2. GENERELLE FORHOLD

2.1. Beskrivelse af virksomheden

Godkendelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Dvergetvedvej 580, 9900 Frederikshavn. Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktionen med CHR nr. 36726, og ejendommen har CVR nr. 23063557.

Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen, og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.

Almindelige sæsonudsving i husdyrproduktionen samt tilpasninger pga. sanering og lignende accepteres. Tilpasninger, f.eks. som følge af ændrede vægtgrænser indenfor samme dyregruppe, accepteres også, så længe det samlede antal DE ikke overskrides.

2.2. Meddelelsespligt

Udskiftning af arealerne omfattet af denne godkendelse skal altid forud anmeldes til kommunen. Dette skal ske senest den 1. august forud for det kommende dyrkningsår².

Anmeldelsen vurderes herefter af kommunen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare².

2.3. Revurdering af miljøgodkendelsen

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering². Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2018.

² jf. Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.4. Ophør

Vilkår:

2.4.1. Ved ophør af produktionen skal staldene rengøres. Fast gødning bringes ud i henhold til aktuelle regler om udspredding. Eventuelle rester af olie og/eller kemikalier bortskaffes i henhold til gældende regulativer herfor.

I de følgende kapitler gives en detaljeret beskrivelse af den ansøgte produktion og kommunens vurderinger af de mulige effekter på det omgivende miljø og naturen.

Hvis kommunen har fastsat vilkår, vil de være beskrevet detaljeret i begyndelsen af det kapitel eller afsnit, de vedrører. Det vil ofte være sådan, at ansøger skal kunne dokumentere overfor kommunen, at et vilkår er opfyldt. Eventuelle krav til dokumentation er samlet og gengivet i vilkårene på side 3.

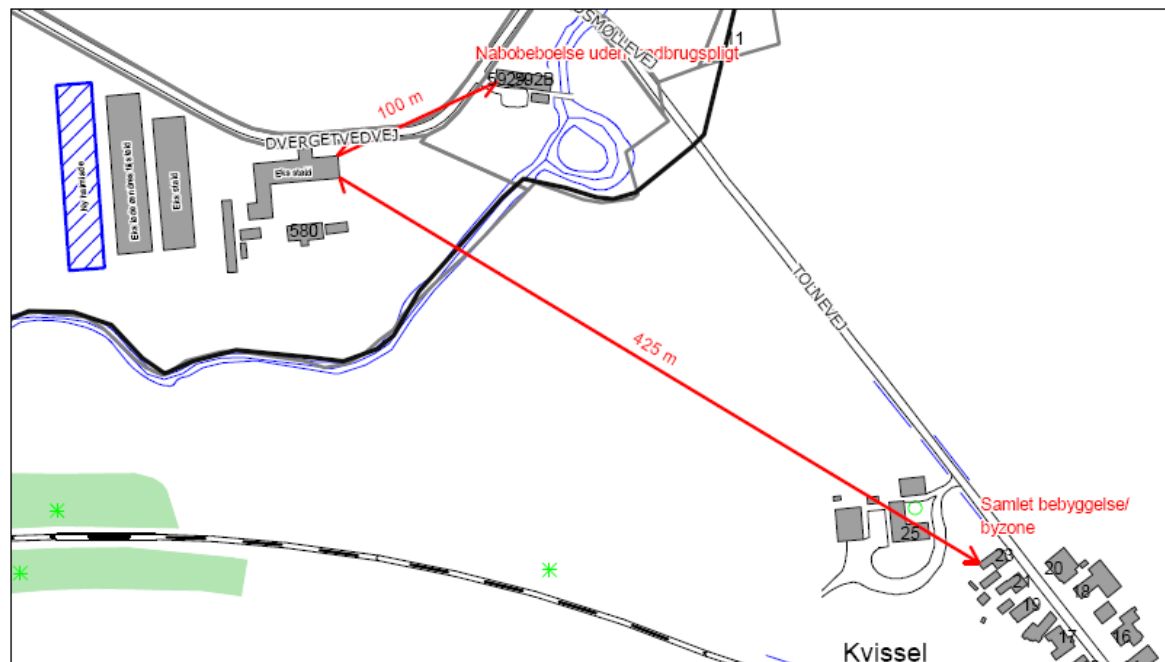
Anvendelse af "bedst tilgængelige teknologi" (BAT) vil være omtalt i de enkelte kapitler og afsnit, hvor det er relevant. Da krav om BAT har særligt fokus og udspringer af et EU-direktiv, findes en samlet redegørelse om BAT og tilhørende vurderinger i kapitel 8.

3. HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.1. Afstande til beboelser, fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer mv.

Husdyrbruget er placeret med ca. 100 meter til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, der ligger nordøst for staldbygningerne. Afstanden måles fra nærmeste staldbygning til nærmeste punkt på beboelse.

Nærmeste område, som er udlagt til boligområde (samlet bebyggelse) er Kvissel, der er beliggende ca. 425 meter sydøst for ejendommens anlæg. Der er ligeledes 425 meter til nærmeste byzone i Kvissel.

Kommunen har konstateret at alle afstandskrav til vandforsyning, vej og naboskel mv. i henhold til § 8 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, er overholdt.

3.2. Placering i landskabet

Der er søgt om opførelse af ny halmlade i sammenhæng med eksisterende bygninger. Byggeriet vil blive opført i samme materialer som den eksisterende halmlade, og med sokkel placeret ca. 20 cm over eksisterende halmlade så det følger stigningen på vejen.

Anlægget ligger i et område, der er udpeget som særligt bevaringsværdigt landskab i Kommuneplan 2009 (se bilag 6) De særligt bevaringsværdige landskaber, skal så vidt muligt friholdes for inddragelse af arealer til formål, der kan skæmme landskabet. Større byggeri samt større veje og tekniske anlæg skal så vidt muligt undgås. Øvrigt byggeri og anlæg, herunder erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri for landbrug*, skovbrug og fiskeri, skal placeres og udføres under særlig hensyntagen til landskabets skala og karaktertræk.

Kommunen vurderer, at det ansøgte projekt ikke vil være i strid med kommuneplanens retningslinier vedrørende særligt bevaringsværdigt landskab.

Anlægget er placeret i et område, der er udpeget som særligt værdifuldt geologisk område, jf. Kommuneplan 2009 (se bilag 7) De særlig værdifulde geologiske områder, skal friholdes for byggeri, tekniske anlæg, skovtilplantning, råstofindvinding, kystsikring og andet, der vil sløre eller ødelægge mulighederne for at kunne erkende den geologiske dannelse, der er grundlaget for udpegningen.

Kommunen vurderer, at det ansøgte projekt ikke vil være i strid med kommuneplanens retningslinier det værdifulde kulturmiljø.

Kommunen vurderer, at det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed, der ikke vil ændre væsentligt på oplevelsen af landskabet.

Anlægget er placeret i et område, der er udpeget som beskyttelseszone omkring kirker, jf. Kommuneplan 2009 (se bilag 8). Inden for nær- og fjernbeskyttelseszonerne omkring kirkerne kan der ikke opføres bygninger, tekniske anlæg m.v., medmindre det er sikret, at hensynet til

kirkernes betydning som monumenter i landskabet og (lands-)bymiljøet ikke herved tilsidesættes.

Kommunen vurderer, at det ansøgte projekt ikke vil være i strid med kommuneplanens retningslinjer for beskyttelseszoner omkring kirker.

Anlægget er ligeledes placeret i åbeskyttelseslinie for Skærum å (se bilag 9). I henhold til Naturbeskyttelseslovens §16 må der ikke placeres bebyggelse, campingvogne og lignende eller foretages beplantning eller ændringer i terrænet inden for en afstand af 150 m fra søer med en vandflade på mindst 3 ha og de vandløb, der er registreret med en beskyttelseslinie i henhold til den tidligere lovgivning. Forbudet i stk. 1 gælder ikke for driftsbygninger, der er nødvendige for jordbrugs- og fiskerierhvervene.

Kommunen vurderer at byggeriet er erhvervsmæssigt nødvendigt og derfor ikke strider mod naturbeskyttelseslovens §16.

Kommunen har desuden konstateret, at det projekterede anlæg ikke er i konflikt med eksisterende fredninger, strand- klit-, sø- og fortidsmindebeskyttelseslinjer og udenfor skov-, vej- og kirkebyggelinjer.

Kommunen vurderer derfor samlet, at udvidelsen ikke vil forringe de landskabelige-, kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske- eller rekreative værdier i området.

4. HUSDYRHOLED OG PRODUKTIONSFORHOLD

4.1. Husdyrholdet og staldanlæg

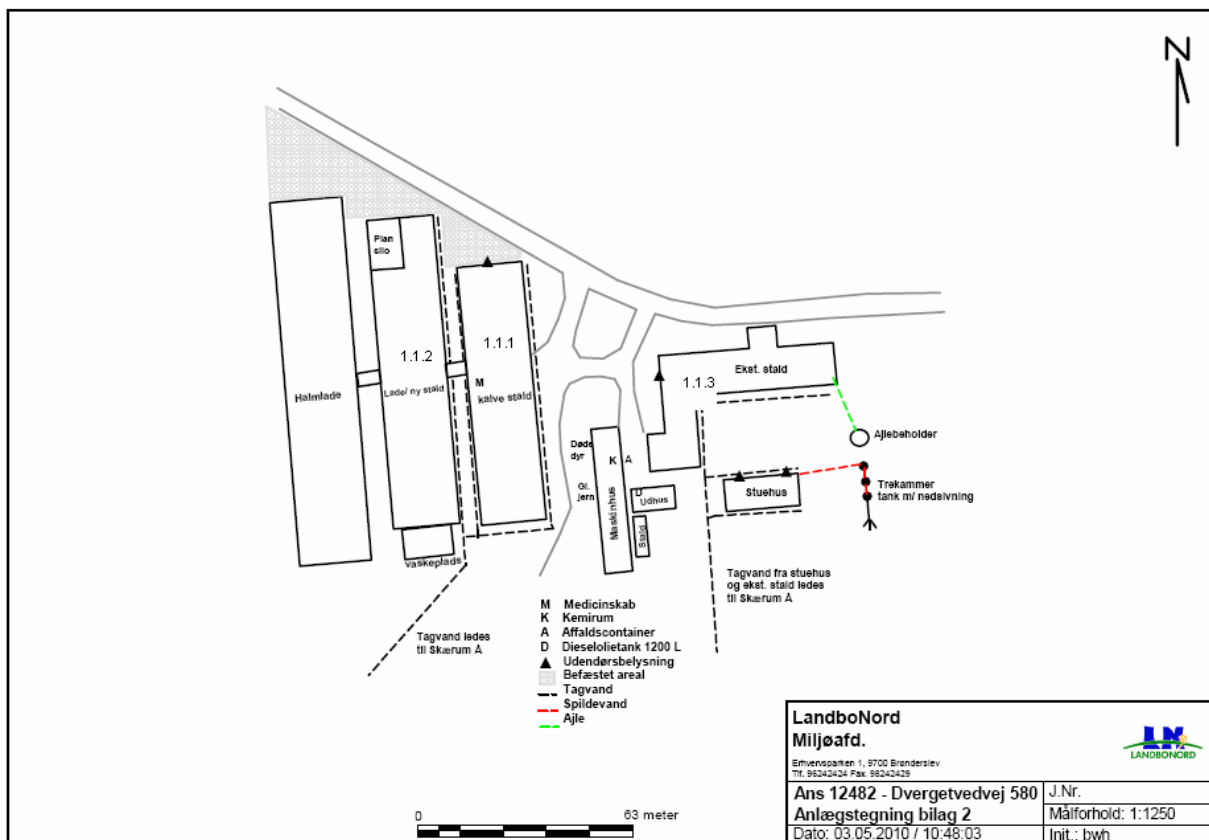
Vilkår:

- 4.1.1. Den samlede produktion må ikke overstige 299,73 DE på årsplan.
- 4.1.2. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor.
- 4.1.3. 3 småkalve (0-6 mdr.) og 7 kvier (6 mdr.-kælvning) skal i 8 mdr. om året afgræsse arealer udenfor udbringningsarealet.
- 4.1.4. For vilkår 4.1.3 gælder, at tidspunkt, antal dyr og afgræsningsareal skal noteres i driftsjournal.

Dyrehold og staldtype	Staldafsnit nr.	Vægt-/aldersgrænser	Antal årsdyr	DE	Antal mdr. på græs pr år - indenfor udbringningsarealet	Antal mdr. på græs pr år - udenfor udbringningsarealet
Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	1.1.1	90-220kg	500	42,48	0	0
Ungtyr, tung race (6 mdr. - slagting 440 kg), Dybstrøelse (hele arealet)	1.1.1	220-375kg	550	96,87	0	0
Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	1.1.1	0-6 mdr.	3	0,81	0	8
Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Dybstrøelse (hele arealet)	1.1.1	6-mdr-kælvning	7	3,56	0	8

Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	1.1.2	90-220kg	405	34,41	0	0
Ungtyr, tung race (6 mdr. - slagting 440 kg), Dybstrøelse (hele arealet)	1.1.2	220-450kg	436	113,95	0	0
Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	1.1.3	90-220kg	90	7,65	0	0
Dyreenheder i alt				299,73		

^a Staldafsnit 4 renoveres

Miljøgodkendelsen er givet på grundlag af de oplysninger om husdyrholdet og staldtyper i den ansøgte produktion, som fremgår af vilkår 4.1.1 ovenfor.

Redegørelse for anvendelse af BAT

Med henblik på at reducere NH₃-emissionen fra staldanlægget er det i henhold til BREF (2003) generelt BAT i svinestalde at reducere overfladearealet hvorfra der kan ske NH₃-fordampning, at fjerne gyllen hyppigt fra gyllekanaler, at afkøle gødningsoverfladen samt at bruge overflader der er nemme at rengøre. En tilsvarende effekt kan opnås i kvægstalde ved etablering af skraberne ovenpå spalter eller ved etablering af fast drænet gulv med skraber. Ligeledes kan ammoniakfordampningen reduceres ved skraber i kanalen hvorved gyllen hyppigt kan fjernes. I svinestalde er det muligt at opnå en ammoniakreducerende effekt ved installering af gyllekøling. Tilsvarende dokumentation findes ikke for kvægstalde og der er på nuværende tidspunkt ikke udført forsøg i Danmark der viser en effekt af gyllekøling i kvægstalde.

Der er udarbejdet et BAT-byggeblad for præfabrikeret drænet gulv med skraber. Det pågældende byggeblad er imidlertid arkiveret i september 2007. BAT vurderingen af præfabrikerede drænedede gulve viste en lavere ammoniakemission samt færre etableringsomkostninger end referencesystemet (spaltegulv med ringkanal), hvilket taler for disse gulve som BAT. Med hensyn til dyrevelfærd omtaler BAT-byggebladet, at der kan være problemer med udtørring af gulvet, der resulterer i en glat overflade med risiko for udskridninger. En farmtest vedrørende skridsikkerhed på gangarealer i kvægstalde viser ligeledes, at der er en ringere skridsikkerhed på de præfabrikerede drænedede gulve. Kvægbrugskonsulenter peger desuden på det forhold, at skraberne skubber en større mængde gødning foran sig som køerne træder op i klovene. Dette kan give problemer med klovlidelser. Et staldsystem med sengebåse vil desuden let kunne give problemer med våde og beskidte dyr, da det vil være svært at holde tyrekalvene tørre i disse båse.

Ansøger har derfor fravalgt denne opstaldningsform.

Udvidelsen finder sted i en besætning, der er godkendt efter Dansk Kalv Konceptet. Den ansøgte udvidelse skal derfor også opfylde kravene til denne produktion. Udvidelsen finder sted i eksisterende halmlade der indrettes som dybstrøelsesstald. Der kan således kun overvejes en anden opstaldningsform end dybstrøelse for så vidt angår den del af udvidelsen, hvor kalvene er over 150 kg.

I beregningerne (bilag 10) udarbejdet af ansøgers konsulent er der taget udgangspunkt i de 436 tyrekalve 220-450 kg, der ansøges produceret i den ombyggede lade.

Der er taget udgangspunkt i de økonomiske forudsætninger, der er specificeret i Niras' "Forudsætninger for de økonomiske beregninger af BAT teknologier", konkrete pristilbud til kunder samt prisoverslag fra Bygningskontoret Nord.

Ammoniakberegningerne er foretaget ved at de 436 kalve i et downloadet regneark fra it-systemet. I de downloadede regneark er der mulighed for at etablere flere forskellige opstaldningssystemer, end det it-systemet åbner for.

Forsuring:

Dette miljøtiltag kræver at stalden ændres til en sengebåsestald med spalter, at der etableres en gylletank og et forsuringsanlæg.

Etableringsomkostningerne beregnes til 1.800.000 og den årlige omkostning pr kg reduceret N bliver 503 kr. Forsuring betragtes derfor ikke som BAT.

Fast drænet gulv:

Også dette miljøtiltag kræver at stalden ændres til en sengebåsestald og at der etableres en gylletank.

Etableringsomkostningerne beregnes til kr. 1.200.000 og den årlige omkostning pr kg reduceret N bliver 754 kr. Fast drænet gulv betragtes derfor ikke som BAT.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Det skal bemærkes, at alle eksisterende staldafsnit indgår i projektet og dermed i vurderingen. Kommunen vurderer, at der samlet set, for både de eksisterende og nye staldafsnit, ikke er behov for at stille vilkår om yderligere BAT-tiltag frem til næste revurdering. I vurderingen er indgået en afvejning af forholdet mellem miljøeffekt og omkostninger.

Som udgangspunkt finder kommunen, at BAT-niveau for nye kvægstalde skal svare til ammoniakemissionen fra staldsystem præfabrikerede drænedede gulve, ligesom BAT-niveau for eksisterende spaltetalde skal svare til at der udføres effektiv skrabning af spaltegulvene.

Med baggrund i ovennævnte konsulentberegninger og ansøgers valg og fravalg af staldteknik finder kommunen, at det ansøgte projekt samlet for ny og eksisterende stalde lever op til BAT.

4.2. Ventilation

Der er naturlig ventilation i alle staldbygningerne, hvilket er BAT hvis det er muligt at anvende.

4.3. Fodring

Fodringsstrategi på ejendommen

Tyrekalvene fodres med indkøbt kraftfoder suppleret med stråfoder (halm, frøgræshalm og hø). Der udarbejdes foderplan i samarbejde med kvægkonsulent.

Redegørelse for anvendelse af BAT

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse er det ifølge BREF-dokumentet (2003) BAT at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer. Derudover nævnes det at visse fodertilsætninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten. Tilsvarende er det med henblik på at reducere dyrenes fosforudskillelse BAT at anvende fasefodring med højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at BREF-dokumentet alene omhandler svin og fjerkræ og ikke kvæg. Idet koen er en drøvtygger, kan de forhold der er nævnt i BREF-dokumentet ikke ukritisk overføres til en kvægproduktion. Således er det f.eks. ikke muligt at anvende fytase eller syntetiske aminosyrer. I de senere år har der imidlertid været øget forsknings- og rådgivningsmæssig fokus på fosfor og fordringsnormen for fosfor er reduceret. Gennem foderplanlægningen er der ligeledes fokus på indholdet af såvel fosfor som protein i foderblandingen.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Sammenholdes ansøgers valg af fodringsteknik med BREF-dokumentet, vurderer kommunen, at det ansøgte projekt lever op til BAT.

4.4. Ensilage

Der anvendes ikke og opbevares ikke ensilage på ejendommen.

4.5. Energi og vandforbrug

Der er naturlig ventilation i alle staldbygninger.

Udendørs lyskilder er markeret på anlægstegningen (side 9). I staldafsnittene slukkes lysene manuelt ved arbejdstids ophør. Der er ikke lys i staldene om natten.

Det forventede forbrug af olie, el m.m. fremgår af bilag 4. Placering af olietanke m.m. fremgår af side 9. I forbindelse med kommende investeringer vil muligheder for vandbesparelser endvidere indgå i overvejelserne

BAT vedr. energiforbrug

Med henblik på at reducere energiforbruget er det i henhold til BREF BAT at anvende naturlig ventilation. Når der anvendes mekanisk ventilation, er det BAT at optimere udformningen af ventilationssystemet samt at undgå modstand gennem hyppig eftersyn og rengøring af ventilationssystemet. Det er desuden BAT at anvende lavenergibelysning. Der er ikke etableret timer/sensorer/ energibesparende lys på alt det udendørs og indendørs lys. I takt med at der bliver behov for udskiftning/reparation af belysningen, vil det blive ændret til energibesparende lys.

BAT vedr. vandforbrug

Med henblik på reduktion af vandforbruget er det ifølge BREF BAT at rengøre stald og inventar med højtryksrensere efter hver produktionscyklus, at foretage regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæg for at undgå spild, at registrere vandforbrug samt at finde og reparere evt. lækager.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Sammenholdes ansøgers tiltag med henblik på reduktion af energi- og vandforbruget med BREF-dokumentet vurderes det, at det ansøgte projekt lever op til BAT.

Kommunen vurderer på baggrund af de oplyste forbrugsmængder, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår.

4.6. Spildevand herunder regnvand

Vilkår:

- 4.6.1. Al vask af traktorer, maskiner, redskaber og dyretransportvogne skal foregå på befæstet, tæt plads med bortledning af spildevandet til gyllebeholder eller særskilt opsamlingsbeholder.
- 4.6.2. Vaskeplads skal udføres i overensstemmelse med Landbrugets Byggeblad for "Udenoms faciliteter, Vaskeplads til landbrugsmaskiner", nr 103.11-03, revideret 14.04.09. Pladsen skal være etableret senest ½ år efter godkendelsesdato.

Der er ingen spildevand fra staldanlæggene. Ansøger oplyser, at staldede rengøres normalt én gang årligt. Rengøring af staldene sker i forbindelse med udmugning. Gulve og væge rengøres ved fejning, og væge kalkes efter behov.

Afløbsforhold fremgår af anlægstegningen –side 9. Forventede mængder af spildevand fremgår af bilag 4. Overfladevand og vaskevand fra vaskeplads til ledes opsamlingstank. Tagvand fra produktionsbygninger samt stuehus ledes til Skærum Å. Der er ikke sanitært spildevand fra driften.

Der gøres opmærksom på, at udledning af øvrigt overfladevand og tagvand kræver kommunal tilladelse, som skal være ansøgt og meddelt inden byggeriet påbegyndes.

4.7. Affaldshåndtering

I bilag 4 ses ansøgers redegørelse for hvordan de forskellige typer af affald håndteres. Placering af olie- og kemikalieaffald samt øvrigt affald fremgår af anlægstegning side 9

Affald skal opbevares og bortskaffes efter kommunens regulativer. Dette betyder bl.a. at alt miljøfarligt affald skal sorteres i separate beholdere og at aflevering til rette modtager skal kunne dokumenteres overfor kommunen.

Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen. Det gælder dog ikke afbrænding af affald, der er tilladt i medfør af kommunernes affaldsregulativ (haveaffald og skovaffald).

4.8. Driftsforstyrrelser eller uheld

Der er udarbejdet en beredskabsplan for bedriften, der beskriver hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af brand, overløb af gylle, kemikalie- og oliespild samt strømsvigt m.v.

Korobilag til beredskabsplanen med kort over ejendommen med placering af pulverslukkere, nærmeste telefon, brandhaner mm ses i bilag 5.

Kommunen har vurderet beredskabsplanen og finder, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår.

5. GØDNINGSPRODUKTION OG –HÅNTERING

5.1. Fastgødning inkl. dybstrøelse

Vilkår:

- 5.1.1. Markstakke med komposteret dybstrøelse må ikke være placeret nærmere end 100 meter fra nabobeboelse og ikke nærmere end 300 m fra naturtyper omfattet af § 7 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
- 5.1.2. Markstakke med komposteret dybstrøelse må højst være placeret på samme sted i 12 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før dybstrøelse igen må placeres på samme sted. I tilfælde af etablering af dybstrøelse i markstak skal tidspunkt og placering noteres på et korobilag i driftsjournalen.

5.1.3. Andelen af dybstrøelse, som udspreddes på marken direkte fra stalden, skal være minimum 83%

Dybstrøelsen opbevares i markstak og 83% køres direkte ud. Der foretages ikke behandling (separation, beluftning, biologisk behandling, forsuring, kompostering eller lign.) af husdyrgødningen på anlægget.

BAT vedr. opbevaring og behandling af husdyrgødning

Det må betragtes som BAT at så stor en andel af dybstrøelsen udbringes direkte.

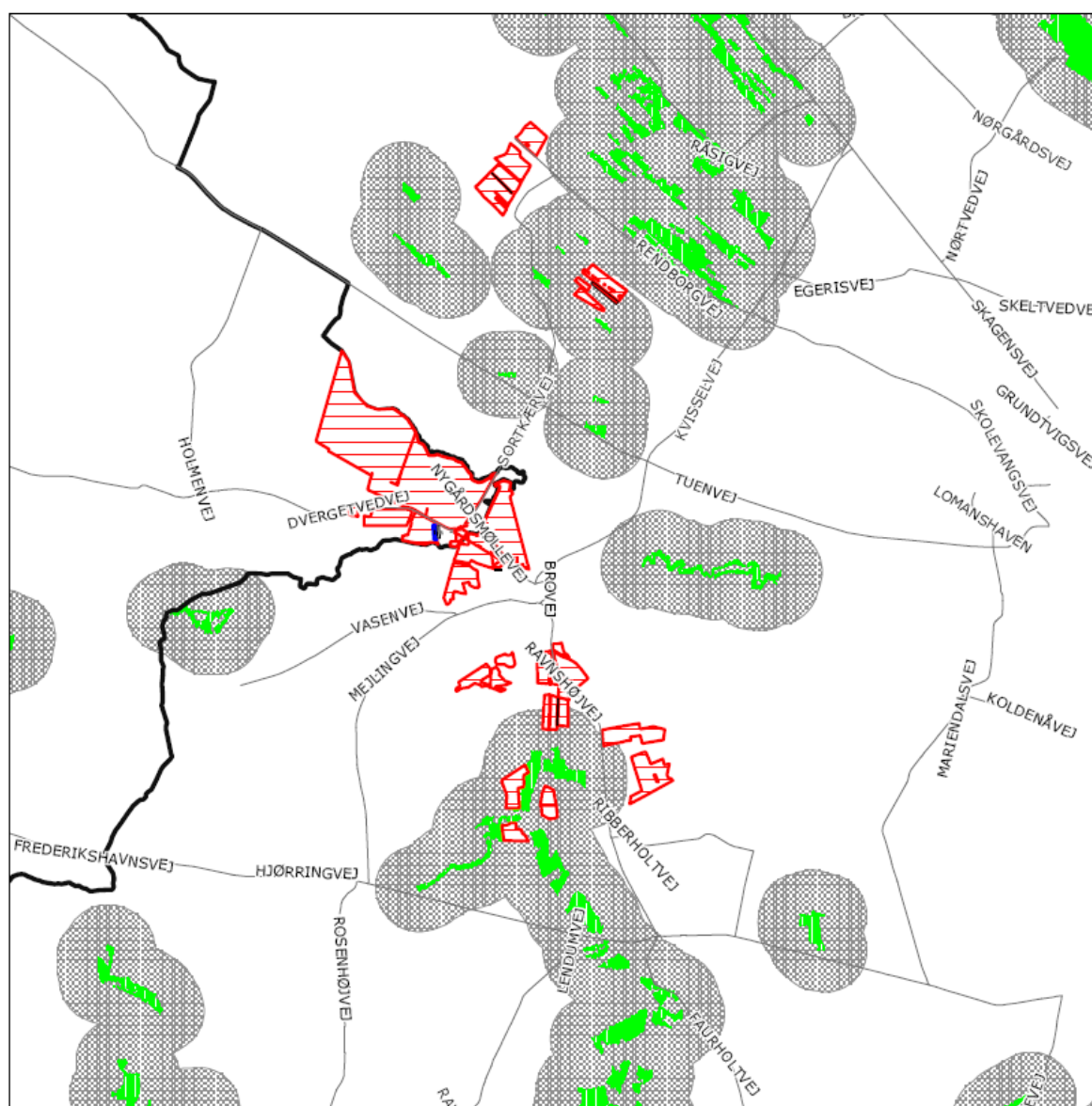
Al husdyrgødningen udbringes efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og i henhold til Plantedirektoratets normer for tilførsel af næringsstoffer til afgrøderne. Der udarbejdes mark- og gødningsplan. Der udbringes ikke husdyrgødning på vandmættede, snedækkede, frosne eller oversvømmede arealer.

BAT vedr. udbringning af husdyrgødning

Jf. BREF er det med henblik på at reducere tabet af næringsstoffer til omgivelserne BAT at afbalancere tilførselen af gødning med afgrødens behov for næringsstoffer. Det er endvidere BAT at reducere risikoen for forurening af omgivelserne ved ikke at tilføre gødning til vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede arealer. Endvidere at undlade at tilføre gødning til arealer der skrånede, støder direkte op til vandløb samt at udbringe gødning så tæt som muligt på tidspunktet for afgrødens optagelse af næringsstoffer. Det er endvidere BAT at tilrettelægge udbringningen af husdyrgødningen således at risikoen for lugtgener for omgivelserne minimeres.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Sammenholdes ansøgers redegørelse for opbevaring, behandling og udbringning af husdyrgødning med BREF-dokumentet vurderes det at det ansøgte projekt lever op til BAT.

300 m bufferzone omkring naturtyper omfattet af §7

6. GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

6.1. Lugt

Miljøstyrelsens ansøgningsystem har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra stal-dene til forskellige beboelsestyper, se tabellen nedenfor. Her ses også de målte afstande til den nærmeste beboelse indenfor hver type.

Områdetype	Lovens krav: minimum afstand (m) - Geneafstanden	Aktuelle afstande (m)
Byzone / Sommerhusområde	241	453
Samlet bebyggelse	157	457
Enkelt bolig	76	131

Lugtgeneafstandene er beregnet for fuld besætning. Alle eksisterende og nye stalde indgår i beregningen.

Som det ses af tabellen ovenfor, overholder den ansøgte produktion lovens minimumkrav til lugtgeneafstande til de forskellige typer af beboelser i området.

Lugt fra stalde vil dog altid i en vis udstrækning afhænge af landmandens indsats vedr. rengøring og staldhygiejne.

6.2. Fluer og skadedyr

Skadedyr bekæmpes generelt i henhold til Statens Skadedyrsbekæmpelse samt kommunens anvisninger. Mht rotter er der kommunal ordning, rottebekæmperen aflægger ejendommen besøg efter behov. Placering af afhentningsplads fremgår af anlægstegning side 9. Døde dyr afhentes af DAKA jf. regler om afhentning af dyr i bekendtgørelse nr. 439. Forventet antal døde dyr fremgår af bilag 4.

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra fluer og gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.). Det vurderes, at ejendommens tiltag til forebyggelse og bekæmpelse af fluer og skadedyr vil være tilfredsstillende.

6.3. Støj fra anlægget og maskiner

6.3.1. Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer: Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver referencetiden inden for den pågældende periode.

Mandag-fredag kl. 07-18 (8 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time)	Alle dage kl. 22-07 (½ time)	Alle dage kl. 22-07
Lørdag kl. 07-14 (7 timer)	Lørdag kl. 14-18 (4 timer)		Maksimal værdi
	Søn- og helligdag kl. 07-18 (8 timer)		
55 db (A)	45 db (A)	40 db (A)	55 db (A)

De væsentligste stationære støjklender fra husdyrbruget er højtryksrensere, den daglige brug af traktorer samt transporter til og fra ejendommen. Stationære støjklender er placeret inde i bygningerne.

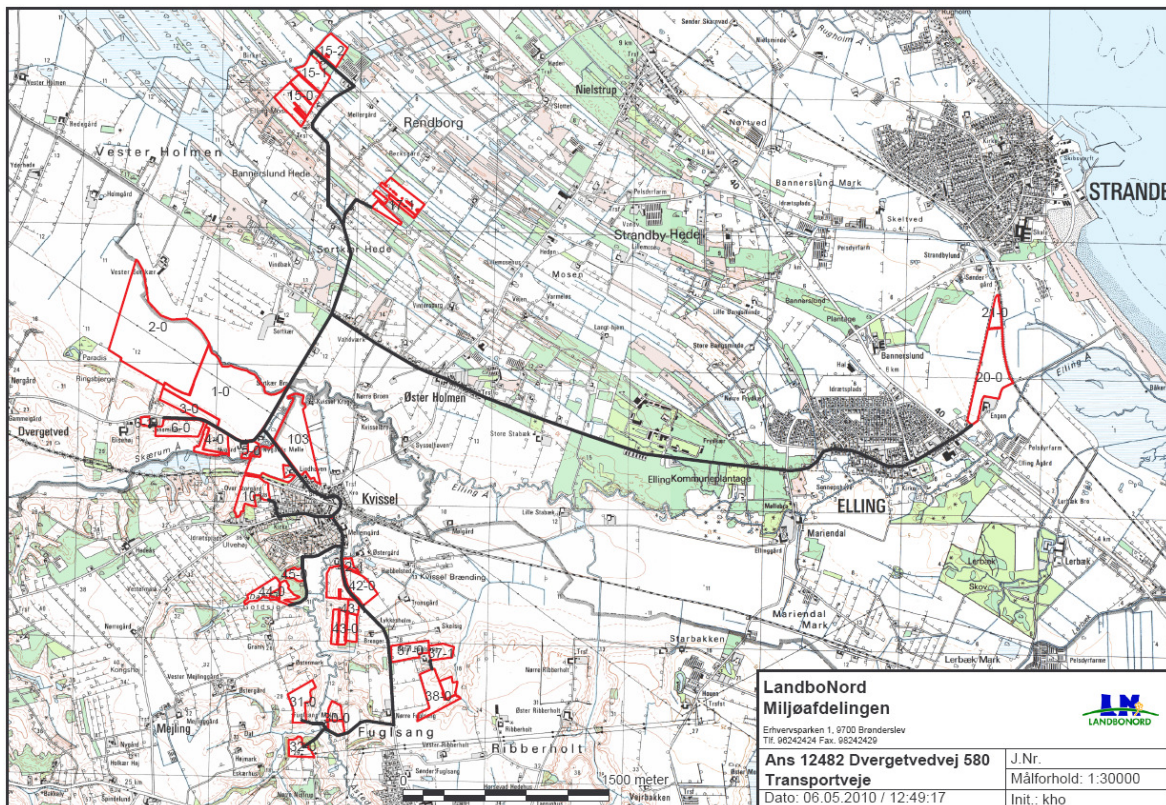
De væsentligste periodiske støjgener vil være fra landbrugsmaskiner i forbindelse med markarbejde samt ved levering af foderstoffer. Brugen af traktorer i det daglige vil normalt begrænse sig til dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt markarbejde ud over dette. Transporter på ejendommen samt til og fra ejendommen vil i nogen grad være sæsonbestemt i forbindelse

med forårsarbejdet samt efterårets høstarbejde i marken. Der er begrænset støj i forbindelse med flytning og transport af dyr.

Kommunen forventer ikke, at driften af husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for naboer.

6.4. Transport

Den interne transport på ejendommen er indrettet, så den giver minimum gene for naboer. Transport med husdyrgødning af offentlig vej er indtegnet på vedlagte bilag 6. Hovedparten af arealerne ligger tæt på ejendommen og der er begrænset transport af offentlige veje. Med hensyn til antallet af transporter henvises til bilag 3. Husdyrgødningstransporter og transporter med markafgrøder er sæsonbetonet, medens øvrig transport med dyr og foder er jævnt fordelt over hele året.

Kommunen vurderer, at omfanget af transporter ikke vil antage et omfang, der vil være til væsentlig gene for beboerne i området. De aftalte ruter for transport af gylle, er efter kommunens vurdering de bedst egnede og de, som medfører færrest mulige gener for færrest mulige beboere.

Støj og rystelser i forbindelse med transport, vil dog altid være afhængig af i hvilket omfang landmanden forstår at vise hensyn, dvs. måden der køres på og tidspunktet.

6.5. Støv fra anlæg og maskiner

De væsentligste støvkilder på ejendommen er håndtering af halm til strøelse samt håndtering af foder. I forbindelse med transporter til og fra markerne samt ved markarbejde kan der opstå støvgener i lokalområdet.

Kommunen vurderer, at støvgener fra anlægget og fra transporter ikke vil medføre væsentlige gener for beboerne i lokalområdet.

Støv som følge af transporter, vil dog altid være afhængig af, i hvilket omfang landmanden forstår at vise hensyn, dvs. måden der køres på og tidspunktet.

6.6. Lys

Udendørs lyskilder er markeret på anlægstegningen side 9. I staldafsnittene slukkes lysene manuelt ved arbejdstids ophør. Der er ikke lys i stalde om natten.

Kommunen forventer ikke, at belysningen på ejendommen vil medføre væsentlige gener for trafikanter eller naboer.

7. BEDRIFTENS PÅVIRKNINGER AF NATUR OG MILJØ

7.1. Ammoniakfordampning og naturområder

Beregninger af bedriftens fordampning af ammoniak er foretaget automatisk i Miljøstyrelsens ansøgningssystem. Beregningerne viser at fordampningen af ammoniak fra nudriften er 1525 kg kvælstof pr. år og i ansøgt produktion 2464 kg kvælstof pr. år. Projektet medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 939 kg kvælstof pr. år.

Ifølge husdyrmiljøloven er det et krav, at der skal ske en reduktion af ammoniakfordampningen på aktuelt i denne sag (naturligt ventilerede dybstrøelsesstalde) på 15% for de stalde, hvor indretningen ændres og for nye stalde – i forhold til et fastlagt reference-staldsystem. Beregningerne viser, at dette krav er opfyldt. Ansøger har opfyldt det ved at udbringe en større andel af dybstrøelsen direkte.

Resumé (Hjørring Kommune) Naturudtalelse vedr. ansøgning om udvidelse af (§12) Dvergetvedvej 580 (Hjørring Kommune)

Hjørring Kommunes vurdering af udvidelsens påvirkning af naturen herunder beregninger af ammoniakafsætning omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og nye anlæg, da husdyrbruget ikke allerede har en miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelsesloven.

Hjørring Kommune forholder sig i dette naturnotat til om udvidelsen betyder en negativ påvirkning af beskyttet natur i Hjørring Kommune. Frederikshavns Kommune er blevet hørt mht. beskyttet natur i Frederikshavns Kommune.

I en radius på 1000 meter omkring ejendommen er der ingen Natura 2000 områder, og ingen arealer beskyttet efter § 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Der er dog registreret flere overdrev, heder, moser, kulturrenge, søer og vandløb beskyttede efter Naturbeskyttelseslovens § 3.

Den samlede fordampning fra stald og lager er beregnet til 1.525 kg N/år i nudrift og 2.464 kg N/år i ansøgt drift. Udvidelse af husdyrbruget medfører således en øget fordampning på 939 kg N/år. Beregningen er foretaget med de forudsætninger, der fremgår af ansøgningen.

Merdepositionen er i 2 udvalgte naturpunkter (Fig. 1) beregnet til 0,0 - 0,1 kg N/ha per år, men den samlede afsætning fra stald og lager er beregnet til 0,0 – 0,3 kg N/ha per år. Den samlede afsætning af ammoniak fra stald og lager i nærmeste Natura 2000 område beliggende i Hjørring Kommune er beregnet til 0,0 kg N/ha per år.

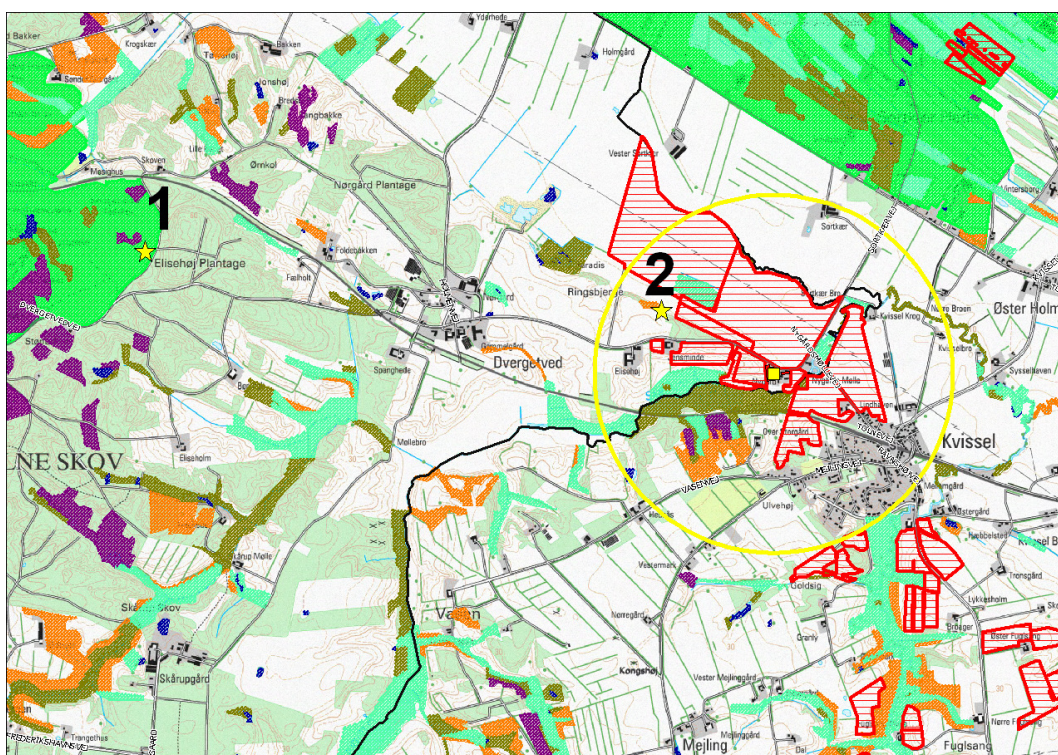
Udbringningsarealerne lige vest for ejendommen skråner kraftigt ned mod Skærum Å (Fig. 2). Udvaskning af fosfat og kvælstof vurderes på denne baggrund at udgøre en betydelig risiko for negativ påvirkning af vandløbet. Aktuelt i denne sag består alt husdyrgødningen af dybstrøelse og ikke flydende husdyrgødning, hvorfor kommunen vurderer, at eksisterende lovkrav er tilstrækkeligt at sikre mod negativ påvirkning fra fosfor- og kvælstofudvaskning.

Det er derfor Kommunens vurdering, at der ikke er behov for at stille krav til gødningsudbringningen på de tilgrænsende arealer - ud over allerede eksisterende lovgivning.

Kommunen vurderer, at udvidelsen som beskrevet i ansøgningen:

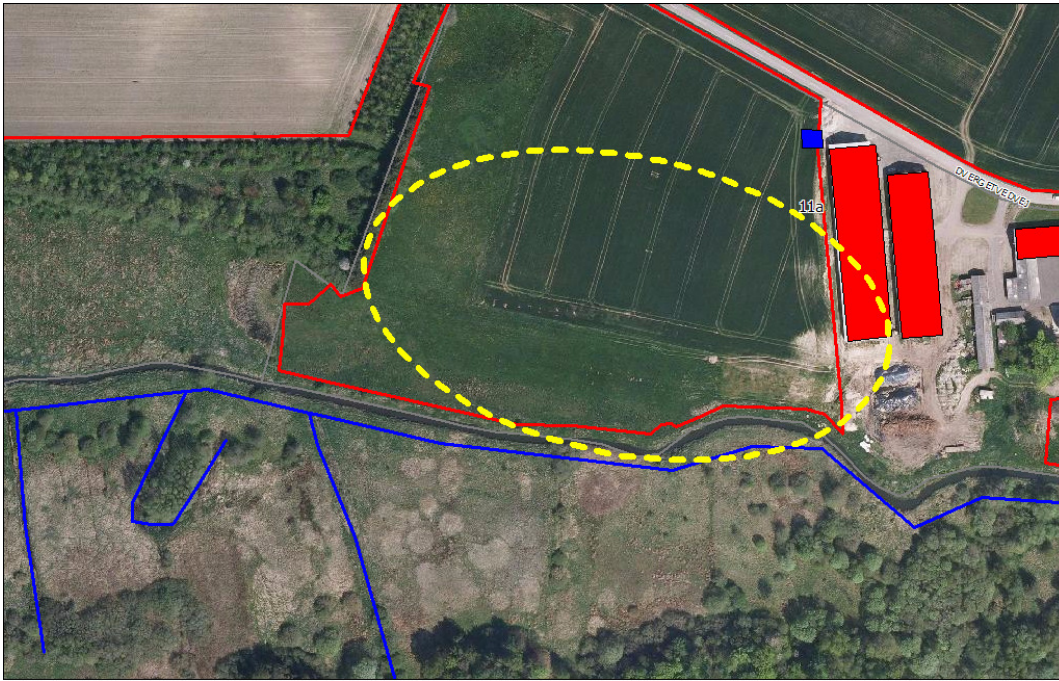
- Vil have en neutral effekt på Natura 2000 områder i Hjørring Kommune.
- vil have en neutral effekt på arter beskyttede efter EF-habitatsdirektivet bilag IV.
- ikke vil betyde en væsentlig påvirkning af de beskyttede naturarealer³ i Hjørring Kommune, der ligger inden for en radius på 1.000 m fra stald- og lageranlæg. Der er i denne vurdering medtaget en kumulativ effekt, idet der inden for en radius på 1.000 fra bedriften er registreret 1 anden ejendom med mere end 75 DE.
- vil have en neutral effekt på beskyttet natur, som støder op til ejendommens udbringningsarealer.
- vil have en neutral betydning for de biologiske værdier i det fredede område Tolne Bakker, der er den nærmeste fredning.

Kommunen vurderer samlet, at den projekterede udvidelse kan gennemføres uden negative konsekvenser for den omgivende natur i Hjørring Kommune.

Figur 1: Natura 2000 områder i forhold til ejendommen. De nærmeste natura 2000 områders placering i forhold til ejendommen. Habitatområder angivet med grøn markering. Blå cirkel angiver 1 km radius omkring ejendommen, naturpunkter (blå stjerner). Kommunegrænse (sort streg).

³ [Naturarealer defineret efter Husdyrlovens § 7 og Naturbeskyttelseslovens § 3](#)

Figur 2: Udbringningsarealer (angivet med rød streg) som skråner kraftigt ned mod Skærum Å, der er et vandløb beskyttet efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven. Gul cirkel angiver området lige vest for ejendommen, hvor der er kraftigt hældning mod vandløbet.

Resumé (Frederikshavn Kommune)

Naturudtalelse vedr. ansøgning om udvidelse af (§12) Dvergetvedvej 580

ANLÆG

Kommunen har vurderet, at udvidelsen ikke vil modvirke målsætning om gunstig bevaringsstatus

for naturtyper eller arter der er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000 områder. Kommunen har desuden vurderet, at udvidelsen ikke vil føre til en væsentlig påvirkning af naturarealerne i nærområdet, herunder bufferzonenaturen.

Frederikshavn Kommune skønner, at projektet ikke vil forringe levevilkårene for dyre- og plantearter omfattet af Habitatdirektivets bilag II og IV.

En forudsætning for ovenstående beskrivelse og vurdering af påvirkningen af beskyttet natur omkring ejendommen er at den beregnede ammoniakfordampning er på 2464 kg N om året. Denne ammoniakfordampning er et resultat af sammensætningen af dyreholdSide 6

det, valg af staldd typer, staldteknologi, foderkorrektioner, afgræsningsstrategi, m.m. Der er stillet vilkår vedr. de faktorer der har betydning for dette.

AREALER

Kommunen vurderer, på grundlag af ovenstående, at anvendelse af arealerne som udbringningsarealer ikke vil føre til en tilstandsændring på naturarealer beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens §3.

Anvendelsen af arealerne vil heller ikke have en negativ effekt på områdets funktion som økologisk forbindelse eller på bilag IV-arter.

Arealanvendelsen vurderes desuden at have en neutral effekt på de arter og naturtyper,

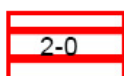
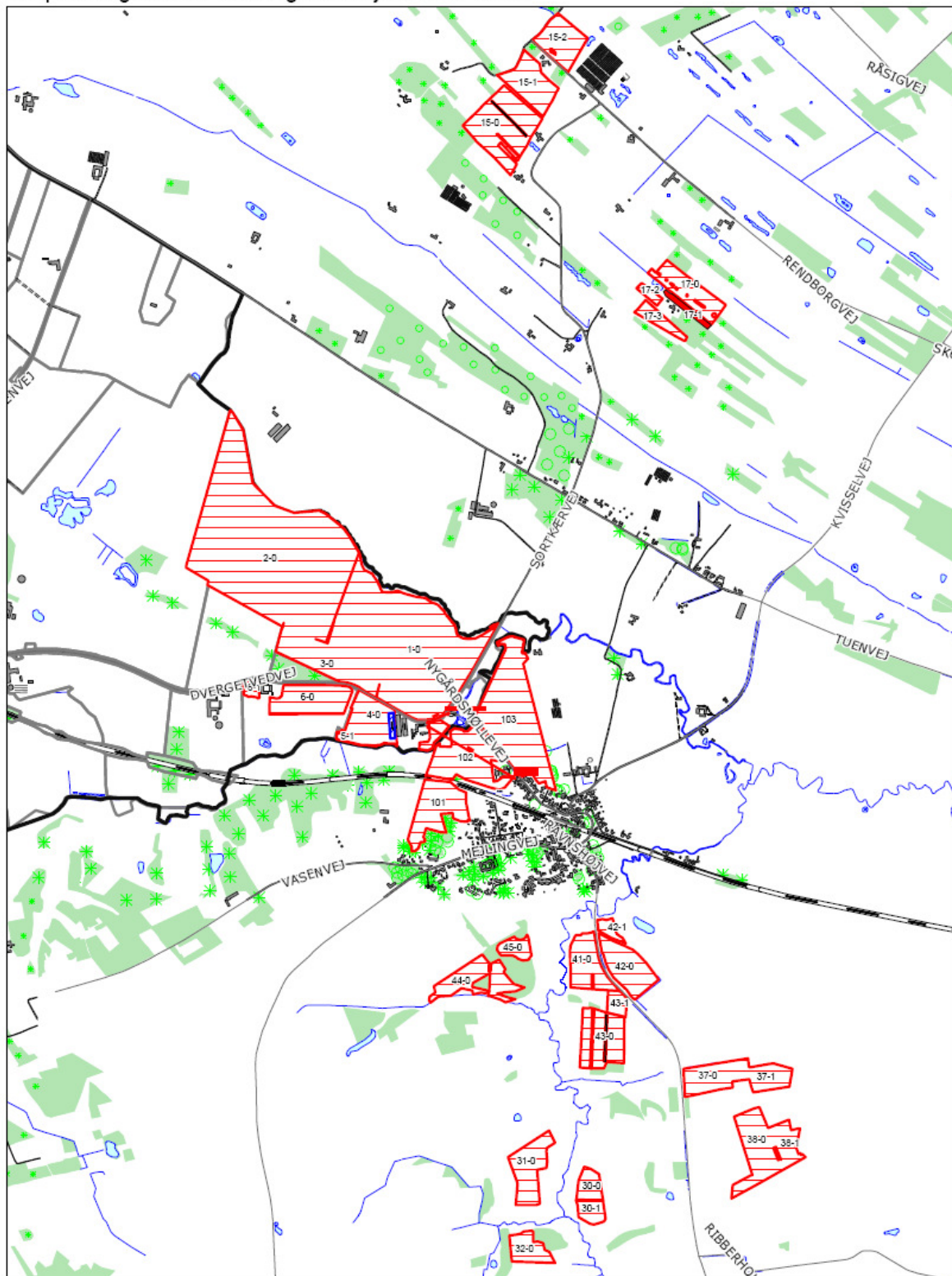
der er på udpegningsgrundlaget for det nærmeste Natura 2000 område og på bilag II arter.

Frederikshavn Kommunes detaljerede vurdering af naturforholdene ses i bilag 2.

7.2. Oversigt over bedriftens udbringningsarealer

Til ejendommen hører 153,92 ha ejede/forpagtede udbringningsarealer. Arealerne modtager dybstrøelse med 1,7 DE/ha. Ingen af udbringningsarealerne ligger i følsomme områder såsom nitratfølsomt, nitratklasse eller fosforfølsomt område. Alle arealerne afvander til Kattegat.

Udspretningsarealer til Dvergetvedvej 580 kort 1 af 2

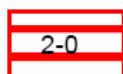
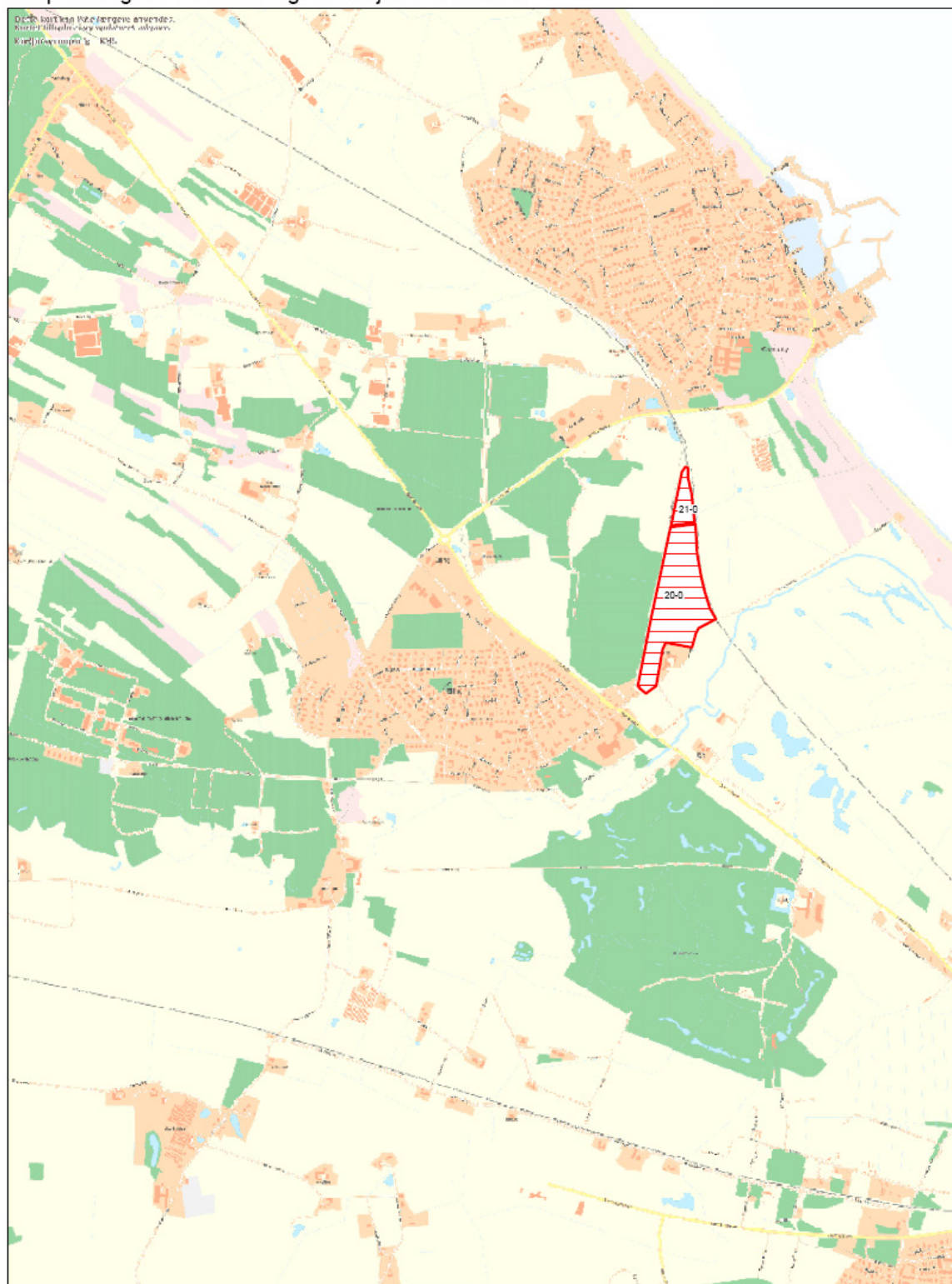

Ejet/ forpagtet udspretningsareal med marknummer

Kommunegrænse

Udspretningsarealer til Dvergetvedvej 580 kort 2 af 2

Ejet/ forpagtet udspretningsareal med marknummer

7.3. Vandløb og søer

Hjørring Kommune

Udbringningsarealerne i Hjørring Kommune grænser på en ca. 300 meter strækning op til Skærum Å. Vandløbet er målsat som B2 vandløb (opholds- og opvækstvand for laksefisk) og kvalitetsmålsat til forureningsgrad II (svagt forurenat).

Udbringningsarealerne lige vest for ejendommen skråner kraftigt ned mod Skærum Å. Udvaskning af fosfat og kvælstof vurderes på denne baggrund at udgøre en betydelig risiko for negativ påvirkning af vandløbet. Aktuelt i denne sag består alt husdyrgødningen af dybstrøelse og ikke flydende husdyrgødning, hvorfor kommunen vurderer, at eksisterende lovkrav er tilstrækkeligt at sikre mod negativ påvirkning fra fosfor- og kvælstofudvaskning.

Det er derfor Kommunens vurdering, at der ikke er behov for at stille krav til gødningsudbringningen på de tilgrænsende arealer - ud over allerede eksisterende lovgivning.

Frederikshavn Kommune

Påvirkninger af søer og vandløb

Der er ingen A-målsatte søer i nærheden af ejendommen eller udbringningsarealerne og arealerne ligger ikke i opland til søer.

Dele af udbringningsarealerne er skrånende med 6-12 graders hældning mod vandløbet. Ifølge Husdyrgødningsbekendtgørelsen er der forbud mod udbringning af husdyrgødning på arealer med en hældning på mere end 6° ned mod vandløb, indenfor en afstand af 20 m fra vandløbets øverste kant. Dette berører dele af udbringningsarealerne der indgår i ansøgningen. Frederikshavn kommune har vurderet, at der med forbuddet mod udbringning af flydende husdyrgødning på skrånende arealer i en afstand af 20 m fra vandløbet, kombineret med vandløbslovens krav om 2 m dyrkningsfri bræmme mod vandløbet, ikke er forøget risiko for overfladeafstrømning til vandløbet. Kommunen vurderer således at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår til driften af arealerne.

7.4. Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag II & IV arter)

Arter beskyttet ifølge EF-habitatdirektivet bilag IV eller II må ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Der er ikke registreret arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV og II i nærheden af ejendommen, men enkelte arter omfattet af bilag IV og II kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer omkring ejendommen. Det vurderes på baggrund af Faglig rapport 322 fra DMU samt kommunens kendskab til området at gælde for odder *Lutra lutra*, markfirben *Lacerta agilis* og spidssnudet frø *Rana arvalis*, samt bæklampret *Lampetra planeri*, der er opmærksomhedskrævende og omfattet af EF-habitatdirektivets bilag II.

I området ved naturpunkt 1 er der registreret markfirben. Markfirben er meget følsomme over for tilgroning af levesteder og ændring i levestedernes diversitet af bare pletter og ikke for frodig og skyggende vegetation.

Både merdeposition fra udvidelsen og den samlede afsætning af ammoniak fra ejendommen er beregnet til 0,0 kg N/ha per år (Tabel I).

Kommunen vurderer derfor, at udvidelsen har en neutral effekt på de nævnte bilags arter.

7.5. Fjord og hav

Hjørring Kommune

Kvælstof

Udledning til Kattegat – Elling Å opland

Hovedparten af markerne afvander via Elling Å til Kattegat. Til den nordlige del af Kattegat stilles der i husdyrmiljøloven ikke maksimale grænser for udledning af kvælstof og fosfor, der rækker ud over de generelle harmoniregler til dette vandområde.

Elling Å udløber imidlertid til det kystnære Natura 2000 området "Hirsholmene og Elling Ås udløb" (Habitatområde nr. 4), hvor der ifølge udpegningsgrundlaget findes kvælstoffølsomme arter. Det er kommunens vurdering, at en forøget udledning af kvælstof i oplandet vil kunne medføre en merbelastning af habitatområdet. Det skal bemærkes, at kun en del af det kvælstof, der forlader rodzonen når Kattegat. Der vil ske en større eller mindre reduktion undervejs.

Kommunen skal derfor foretage en vurdering af, om udvidelsen af husdyrbruget i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter vil kunne medføre en væsentlig belastning for udpegningsgrundlaget for habitatområdet. De kvælstoffølsomme elementer i udpegningsgrundlaget ses i bilag 3.

Elling Å har et samlet opland på ca. 14.210 ha. De nævnte udbringningsarealer i åens opland udgør 1 %. Kommunen vurderer alene på den baggrund, at projektet i sig selv ikke kan påvirke det marine Natura 2000-område væsentligt.

Ifølge "Analyse af jordbrugserhvervene 2009" (Statsforvaltningen Nordjylland 2009) har der i oplandet til Elling Å været en svagt faldende udvikling i husdyrintensiteten (DE/ha) i perioden 2001-2006. Der er dermed ikke grund til at antage, at anvendelse af de pågældende arealer i sammenhæng med andre projekter kan påvirke de marine Natura 2000-områder væsentligt.

Fosfor

Ingen af udbringningsarealerne afvander til Natura-2000 vandområder, der er overbelastet med fosfor. Der stilles derfor ikke særlige vilkår til overskuddet af fosfor på bedriften.

Det er kommunens samlede vurdering, at projektets udledning af kvælstof og fosfor til Kattegat hverken i sig selv eller sammen med andre kilder og projekter i området vil have en væsentlig indvirkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000 område 4.

Frederikshavn Kommune

Kvælstof og fosfor til fjord & hav

Der er ingen arealer i kvælstoffølsomt opland til et Natura 2000-vandområde (nitratklasse I, II eller III). Der er ligeledes ingen af arealerne, der ligger i oplandet til kvælstoffølsomme søer eller særlige fosforfølsomme områder (fosforklasse I, II eller III) efter Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Arealerne afvander via Kragsskov Å og Elling Å til Kattegat. På grund af strømforholdene i Kattegat, vurderer kommunen, at der sker en udpræget opblanding af vandene og at der derfor generelt skal foretages en vurdering efter habitatdirektivet for projektets eventuelle påvirkning af de marine Natura 2000-områder i Kattegat.

Udpegningsgrundlaget for Natura2000-områderne i Kattegat er bl.a. arter af sæl, odder, terner og trækfugle samt forskellige marine naturtyper. Det er vurderet af miljøcenter Aalborg, at en forøget næringsstofbelastning kan mindske fødegrundlaget i form af fisk, snegle, muslinger, krebsdyr, bundvegetation m.v. for de pågældende arter. Det er endvidere vurderet, at ændringer i næringsstoffindholdet kan ændre artssammensætning, størrelse og udbredelse af bundflora og -fauna i en række af de marine naturtyper der indgår i udpegningsgrundlaget.

Ifølge basisanalyserne er det usikkert om effekterne af vandmiljøplanerne I-III vil sikre Natura 2000-områderne i Kattegat en gunstig bevaringsstatus. Husdyrlovens fastlæggelse af nitrat- og fosforklasser, sikrer de oplande, hvor der er størst risiko for kvælstof- og fosforbelastning til sårbare recipienter. Basisanalyserne indgår som eksisterende viden i det grundlag husdyrlovens nitrat- og fosforklasser bygger på.

Kommunen har ikke yderligere viden om sårbarheden af Kattegat, som giver anledning til at vurdere, at det aktuelle opland har en væsentlig større sårbarhed, end forudsat ved fastlæggelsen af husdyrlovens beskyttelsesniveauer.

Kattegat har et samlet opland på min. 52.500 ha Udbringningsarealerne hørende til Dvergetvedvej 580 udgør dermed mindre end 0,16 % af oplandet til de marine Natura2000 områder i Kattegat. På baggrund af ovenstående vurderes det, at projektet ikke i sig selv kan give anledning til væsentlig kvælstofpåvirkning af de marine Natura2000 område i Kattegat.

Som tidligere nævnt er der ingen af arealerne der ligger i opland til fosforfølsomt Natura2000 område (fosforklasse I, II eller III). Husdyrlovens fastlæggelse af fosforklasser, og de deraf følgende krav til mindre fosforbelastning af områderne, sikrer de oplande, hvor der er størst risiko for fosforbelastning til sårbare recipienter.

Basisanalyserne indgår som eksisterende viden i det grundlag som husdyrlovens afskæringskriterier i forhold til fosfor bygger på. Kommunen har ikke yderligere viden om sårbarheden af Kattegat, som giver anledning til at vurdere, at det aktuelle opland har en væsentlig større sårbarhed for fosfor, end forudsat ved fastlæggelsen af husdyrlovens beskyttelsesniveau.

Dele af udbringningsarealerne er skrånende med 6-12 graders hældning mod vandløbet. Ifølge Husdyrgødningsbekendtgørelsen er der forbud mod udbringning af husdyrgødning på arealer med en hældning på mere end 6° ned mod vandløb, indenfor en afstand af 20 m fra vandløbets øverste kant. Dette berører dele af udbringningsarealerne der indgår i ansøgningen. Frederikshavn kommune har vurderet, at der med forbuddet mod udbringning af flydende husdyrgødning på skrånende arealer i en afstand af 20 m fra vandløbet kombineret med vandløbslovens krav om 2 m dyrkningsfri bræmme mod vandløbet ikke er forøget risiko for overfladeafstrømning til vandløbet. Kommunen vurderer således at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår til driften af arealerne.

Med hensyn til kumulativ effekt har der ifølge Analyse af jordbrugserhvervene 2009 (Statsforvaltningen Nordjylland) i de pågældende oplande været uændret eller meget svagt stigende udvikling i dyretrykket i perioden 2001-2006. Der er dermed ikke grund til at antage at anvendelse af de pågældende arealer i sammenhæng med andre projekter kan påvirke de marine Natura2000 områder væsentligt.

Det er Frederikshavn kommunes samlede vurdering, at projektets udledning af kvælstof og fosfor til Kattegat hverken i sig selv eller sammen med andre kilder og projekter i området vil have en væsentlig indvirkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000 områderne i Kattegat.

7.6. Grundvand

Hjørring Kommune

Ingen af udbringningsarealerne er beliggende indenfor nitratfølsomme indvindingsoplande, det er således ikke nødvendigt at stille vilkår om begrænsning af kvælstofudvaskningen udover de generelle regler.

Frederikshavn Kommune

Der er ikke overlap mellem bedriftens udbringningsarealer og nitratfølsomme indvindingsområder. Ligeledes er der ingen udbringningsarealer i indvindingsopland til vandværker.

Samlet konkluderer kommunen, at den ansøgte produktion, ikke vil udgøre en væsentlig risiko for forurening med nitrat af grundvandsforekomsterne i området.

8. BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

Gennem Husdyrloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af BAT - bedst tilgængelig teknologi.

BAT er berørt i flere af de tidligere afsnit, og der er evt. formuleret vilkår i relation til EU-direktivets krav herom. Selvom der ikke er lavet et specifikt BAT notat (BREF-dokument) inden for kvægdrift, er det Hjørring kommunes opfattelse, at mange af BAT-elementerne fra BREF for svin og fjerkræ er generelle og derfor kan overføres til kvægbrug.

Der skal redegøres for følgende 6 områder: staldindretning, foder, opbevaring/behandling af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning, forbrug af vand og energi, management,. Såfremt der i eksisterende stalde anvendes stald teknologier, der ikke kan betegnes som BAT, skal der redegøres for hvornår disse staldafsnit renoveres således at de lever op til BAT. Der skal endvidere redegøres for evt. fravalg af oplagte teknologier.

I dette kapitel gives en samlet beskrivelse og konklusion vedr. BAT. Ansøgers redegørelser vedr. fravalg af BAT samt en beskrivelse af management og egenkontrol præsenteres. Ansøgers redegørelse er gengivet i *kursiv*

Fravalg af luftrensning:

Det er ikke muligt at etablere luftrensning idet alle af produktionsbygningerne er med naturlig ventilation.

Management & Egenkontroller

- Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkrav, således at tildelingen af næringsstoffer til afgrøderne optimeres
- Kvælstoftilførslen korrigeres årligt i forbindelse med kvælstofprognosen der offentliggøres omkring 1.april (N-prognosen afhænger af klimaet de enkelte år).
- Der er tilknyttet fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov
- Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes.
- Der er fast dyrlægeaftale.
- Der føres sprøjtejournal og medicinjournal
- Der er lavet beredskabsplan, således at evt. uheld kan stoppes og konsekvensen for det omgivende miljø begrænses mest muligt.
- Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Ved påfyldning af marksprøjte sikres at der ikke sker overløb.
- Der er vandforsyning fra lukket system.

I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

Kommunen har med baggrund i ansøgers redegørelse for staldindretning, foder, opbevaring/ behandling af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning, forbrug af vand og energi, management og egenkontrol vurderet, at det ansøgte lever op til niveauet for BAT for en ejendom med den pågældende husdyrproduktion og størrelse med de vilkår der er stillet i denne godkendelse. BAT vurderingen omfatter også de eksisterende stalde.

Det skal bemærkes, at BAT-vurderingen er foretaget som en selvstændig vurdering uden hensyn til om beskyttelsesniveauerne i husdyrmiljøloven er overholdt.

9. ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIVET

9.1. Alternative løsninger

Der er ikke beskrevet noget alternativ til udvidelsen – for denne produktion er der kun 0-alternativet ifølge ansøgers konsulent.

9.2. 0-alternativet

0-alternativet er den situation, hvor bedriften fortsætter "uændret", dvs. uden at det ansøgte projekt gennemføres. Ansøger vurderer selv 0-alternativet således:

0-alternativet. I enhver landbrugsproduktion er der et løbende behov for udvidelse af produktionen. Med stigende omkostninger inden for de fleste områder skal der produceres stadig mere for at overleve økonomisk. Derfor vil det være uundgåeligt at produktionen løbende skal udvides. Derudover er der bedre muligheder for at tiltrække og fastholde udefra kommende arbejdskraft med en større produktion i nye og arbejdsvenlige produktionsanlæg

Det er kommunens vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, der kommer som følge af udvidelsen på Dvergetvedvej 580 ikke påvirker lokalområdet i negativ retning, se nærværende miljøgodkendelse.

Med hensyn til nabogener set i forhold til 0-alternativet kontra udvidelsen bedriften, er det kommunens vurdering, at udvidelsen ikke vil betyde væsentlig større gener for naboerne omkring

'gården' end ved den nuværende produktion – jf. kapitel 6 om lugt-, støj- og fluegener samt lysforhold.

Hirtshals den 25.08.2010

Carsten Winther
Teknik & Miljø
Team Landbrug

10. BILAG

Bilag 1. Naturudtalelse (Hjørring Kommune)

Naturudtalelse vedr. ansøgning om udvidelse af (§ 12) Dvergetvedvej 580

Hjørring Kommunes vurdering af udvidelsens påvirkning af naturen herunder beregninger af ammoniakafsætning omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og nye anlæg, da husdyrbruget ikke allerede har en miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelsesloven.

Endvidere indebærer Habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, og habitatbekendtgørelsen § 7, stk. 1 og 2, og § 8, stk. 6, at der skal foretages en vurdering af, om den samlede ammoniakpåvirkning fra ejendommen risikerer at have en negativ effekt på bevaringsmålsætningen for habitatområdet.

Kommunalbestyrelsen skal herudover, jf. § 23, stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, varetage følgende hensyn: Beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning. Kommunalbestyrelsen kan, jf. § 29, stk. 2, i en godkendelse efter § 11 eller § 12 fastsætte yderligere vilkår, der er nødvendige for at sikre, at de hensyn, der er nævnt i § 23, varetages.

Ved godkendelsen skal det endvidere sikres, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, jf. husdyrbruglovens § 19, nr. 2. Kommunalbestyrelsen skal meddele afslag på ansøgninger om godkendelse efter husdyrbruglovens §§ 11 og 12, hvis lovens § 19 ikke er opfyldt, jf. husdyrbruglovens § 31.

Natura 2000

Der ligger ingen Natura 2000 områder indenfor ejendommen. Nærmeste Natura 2000 område er Jerup Hede, Råbjerg og Tolshave Mose (Natura 2000 område 3), der ligger omkring 1,2 km nord for driftsbygningerne. Habitatområdet Åsted Ådal (Natura 2000 område 8) ligger ca. 3,1 km syd for driftsbygningerne. Begge habitatområder ligger i Frederikshavn Kommune, der har forhold sig til begge områder i vedhæftede naturnotat.

Driftsbygningerne ligger 3,4 km øst for habitatområdet Tolne Bakker (Natura 2000 område 214). Tolne Bakker (naturpunkt 1) er beliggende i Hjørring Kommune (Fig. 1).

Udbringningsarealerne i Hjørring Kommune er placeret i tilknytning til ejendommen. Nærmeste Natura 2000 område er Jerup Hede, Råbjerg og Tolshave Mose, der ligger omkring 0,7 km nord for udbringningsarealerne.

Hjørring Kommune forholder sig i dette naturnotat til om driftsbygningerne eller udbringningsarealerne i Hjørring Kommune betyder en evt. påvirkning af Natura 2000 i Hjørring Kommune. Når der ses på driftsbygninger og udbringningsarealer i Hjørring Kommune, er det Hjørring Kommunes vurdering, at ammoniakfordampning igennem luftbåren ammoniak umiddelbart er den eneste potentielle påvirkning af de terrestriske naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for det nævnte Natura 2000 område.

Naturtypens følsomhed overfor tilførsel af luftbåret kvælstof kan beskrives ved hjælp af tålegrænser. Når tålegrænserne er overskredet må det forventes, at naturtypen vil være truet og ikke kan opnå gunstig bevaringsstatus.

I Tolne Bakker er hede og overdrev en del af udpegningsgrundlaget. Både hede og overdrev inden for Natura 2000 området har høj målsætning. Tålegrænsen for begge naturtyper er derfor 10,0 – 12,5. Baggrundsbelastningen for området vurderes at være 12,5 kg N/ha per år.

Hjørring Kommune foretager pleje i området for at gunstig bevaringsstatus kan opretholdes.

Hjørring Kommune vurderer derfor, at naturområderne ikke kan tåle en belastning med ammoniak over 0,0 kg N/ha per år, hvis gunstig bevaringsstatus skal bevares.

Både merdeposition fra udvidelsen og den samlede afsætning af ammoniak fra ejendommen er beregnet til 0,0 kg N/ha per år (Tabel I).

Kommunen vurderer derfor, at udvidelsen har en neutral effekt på Natura 2000 området.

Bilag IV og II arter

Arter beskyttet ifølge EF-habitatdirektivet bilag IV eller II må ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Der er ikke registreret arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV og II i nærheden af ejendommen, men enkelte arter omfattet af bilag IV og II kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer omkring ejendommen. Det vurderes på baggrund af Faglig rapport 322 fra DMU samt kommunens kendskab til området at gælde for odder *Lutra lutra*, markfirben *Lacerta agilis* og spidssnudet frø *Rana arvalis*, samt bæklampret *Lampetra planeri*, der er opmærksomhedskrævende og omfattet af EF-habitatdirektivets bilag II.

I området ved naturpunkt 1 er der registreret markfirben. Markfirben er meget følsomme over for tilgroning af levesteder og ændring i levestedernes diversitet af bare pletter og ikke for frodig og skyggende vegetation.

Både merdeposition fra udvidelsen og den samlede afsætning af ammoniak fra ejendommen er beregnet til 0,0 kg N/ha per år (Tabel I).

Kommunen vurderer derfor, at udvidelsen har en neutral effekt på de nævnte bilags arter.

Arter beskyttede efter Rødliste, Gulliste, Bern- og Bonn-konventionen

Danmark har et internationalt ansvar for at værne om arter beskyttet ifølge den danske Rød- og Gulliste. For at beskytte deres fortsatte eksistens må de ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Arter opført på Bonn-konventionens liste I og Bern-konventionens liste II og III har Danmark ligeledes et internationalt ansvar for at beskytte. For at beskytte deres fortsatte eksistens må de ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges.

I området ved naturpunkt 1 er der registreret markfirben. Markfirben er meget følsomme over for tilgroning af levesteder og ændring i levestedernes diversitet af bare pletter og ikke for frodig og skyggende vegetation.

Både merdeposition fra udvidelsen og den samlede afsætning af ammoniak fra ejendommen er beregnet til 0,0 kg N/ha per år (Tabel I).

Kommunen vurderer derfor, at udvidelsen har en neutral effekt på de nævnte bilags arter.

Beskyttet natur efter naturbeskyttelseslovens § 3

Naturbeskyttelseslovens § 3 beskytter overdrev, heder, moser, enge, strandenge, strandsumpe, søer og vandløb mod ændringer i tilstanden.

Beskyttelsen gælder for alle de beskyttede naturtyper bortset fra søer og vandløb, hvis de har en minimumsstørrelse på 2.500 m² i sammenhængende areal. Beskyttelsen gælder for søer på 100 m² eller derover. De beskyttede vandløb er udpeget af de tidligere amtsråd og godkendt af miljøministeren.

Arealer, der er mindre end 2.500 m², er omfattet af beskyttelsen, hvis de indgår en mosaik af naturtyper med et samlet areal på 2.500 m² eller derover.

●Målsætning af arealer beskyttet efter § 3

I Hjørring Kommune er arealer beskyttede efter Naturbeskyttelseslovens § 3 tildelt en målsætning efter, hvor værdifulde de er for at kunne opretholde en rig og varieret natur med gode muligheder for spredning af dyr og planter i Kommunen.

Målsætningssystemet bygger dels på et strukturindeks, dels et botanisk indeks. Strukturindekset indeholder en vægtning af parametre som vegetationsstruktur, afgræsning og drift samt naturtypekarakteristiske strukturer. Det botaniske artsindeks bygger på en vægtning af den enkelte arts score samt områdets artssammensætning og diversitet. Arterne inddeles i typiske arter, positive og særligt positive arter samt problematiske

Herudover indgår en række plan forhold i et areals målsætning. Det gælder områdets:

- Værdi som regionalt og lokalt naturområde
- Værdi som levested for fredede eller rødlistede arter af planter og dyr
- Værdi som yngle- og rasteområde for bilag IV-arter, der er beskyttede efter habitatdirektivet
- Værdi som økologisk forbindelse
- Værdi som kulturmiljø

Arealer, der ikke er beskyttede efter § 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, vurderes nærmere, hvis merbelastningen med ammoniak er over 0,5 kg N/ha per år eller der på, eller tæt ved, arealerne er registreret følgende:

- Natura 2000
- Bilag IV-arter
- Bilag II-arter
- Botanisk lokalitet med et særligt værdifuldt naturindhold
- Rødliste arter, fredede planter og dyr eller andre liste arter
- Kommunal naturpleje
- Besigtigelsesnotater, der viser at et areal har et særligt naturindhold

●Kumulativ effekt i forhold til N-deposition

Der er registreret andre ejendomme med dyrehold større end 75 DE indenfor 1000 meter af udvidelsen. Kommunen vurderer, at der er en kumulativ effekt med hensyn til deposition af ammoniak i forhold til naturpunkt 2, da der er registrerede 1 ejendom større end 75 DE indenfor 1000 meter af naturpunktet.

Det kan ikke udelukkes, at der med tiden sker forringelser af de nærliggende naturområder, hvis der kommer flere udvidelser af ejendomme indenfor 1000 meter af naturområderne.

●N-deposition

Den samlede fordampning fra stald og lager er beregnet til 1.525 kg N/år i nudrift og 2.464 kg N/år i ansøgt drift. Udvidelse af husdyrbruget medfører således en øget fordampning på 939 kg N/år. Ammoniakfordampning i forbindelse med udbringning af husdyrgødning indgår ikke i beregningerne.

Indenfor en radius på 1000 meter af ejendommen er der ikke registreret naturtyper omfattet af § 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, men der er registreret flere overdrev, heder, moser, kulturenge, søer og vandløb beskyttede efter Naturbeskyttelseslovens § 3.

Den generelle baggrundsbelastning i områder er ifølge DMU (2009 data) 12,5 – 12,9 kg N/ha per år.

Naturpunkt 2:

Et § 3 overdrev, der er omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3. Det betyder, at arealet ikke må udsættes for aktiviteter, der kan medføre tilstandsændringer. Overdrevet ligger i særlig værdifuldt landbrugsområde. Der er ikke registreret rødlistede, gullistede eller fredede arter på over-

drevet. Der er heller ikke registreret bilag IV eller bilag II arter på overdrevet. Der foregår ikke kommunal naturpleje på overdrevet. Kommunen har ikke kendskab til oplysninger, der indikerer, at overdrevet er særlig værdifuldt. Det vurderes at der ikke er tale om et særligt tilfælde. Området vurderes at have en tålegrænse på 12,5 – 17,5 kg N/ha per år. Baggrundsbelastningen for området er 12,9 kg N/ha per år. Merdepositionen er 0,1 kg N/ha per år og den samlede afsætning fra stad og lager 0,3 kg N/ha per år. Den totale belastning af området er således 13,2 kg N/ha per år.

Hjørring Kommune vurderer at dette er en mindre væsentlig belastning området.

●Udbringningsarealer i forhold til beskyttede naturarealer

Udbringningsarealerne i Hjørring Kommune støder op til § 3 beskyttet mose, kultureng og vandløb. Disse arealer vurderes ikke at blive yderligere belastet i forbindelse med den ansøgte udvidelse.

Randpåvirkning som følge af sprøjtning og gødskning af de beskyttede arealer, der grænser op til udbringningsarealerne ses allerede i dag, og vil ikke ændres med den påtænkte udvidelse, da harmoni kravet både i nudrift og ansøgt drift er 1,7 DE.

●Stærkt skrående arealer

Udbringningsarealerne i Hjørring Kommune grænser på en ca. 300 meter strækning op til Skærum Å. Vandløbet er målsat som B2 vandløb (opholds- og opvækstvand for laksefisk) og kvalitetsmålsat til forureningsgrad II (svagt forurenat).

Udbringningsarealerne lige vest for ejendommen skråner kraftigt ned mod Skærum Å (Fig. 2). Udvaskning af fosfat og kvælstof vurderes på denne baggrund at udgøre en betydelig risiko for negativ påvirkning af vandløbet. Aktuelt i denne sag består alt husdyrgødningen af dybstrøelse og ikke flydende husdyrgødning, hvorfor kommunen vurderer, at eksisterende lovkrav er tilstrækkeligt at sikre mod negativ påvirkning fra fosfor- og kvælstofudvaskning.

Det er derfor Kommunens vurdering, at der ikke er behov for at stille krav til gødningsudbringningen på de tilgrænsende arealer - ud over allerede eksisterende lovgivning.

Forhold i forbindelse til Kommuneplanen

Ejendommen har arealer indenfor områder udpeget som særlig værdifuldt naturområde, værdifuldt naturområde og økologisk forbindelse i Kommuneplan 2009 (Fig. 4).

I områder udpeget til særlig værdifuldt naturområder, skal kommunen sikre, at der ikke sker arealanvendelse eller ændringer af tilstanden, der begrænser natur- og landskabsværdier. I de særligt værdifulde naturområder skal beskyttelsen af eksisterende natur fremmes, og der skal skabes sammenhæng mellem de enkelte naturområder, jf. retningslinje 2.3.3 i kommuneplan 2009.

I områder udpeget til værdifuldt naturområde må arealanvendelsen ikke forringe muligheden for at opfylde naturkvaliteten for områdets naturtyper, der er fastlagt efter principperne i kommunens naturplanlægningsystem, jf. retningslinje 2.3.4 i kommuneplan 2009.

I økologiske forbindelser skal levesteder for planter og dyr sikres og det skal sikres at barrierer for spredning af planter og dyr så vidt muligt undgås, jf. retningslinje 2.3.7 i Kommuneplan 2009.

De udbringningsarealer, der ligger i ovennævnte udpegninger bruges allerede som udbringningsarealer i dag. Der er altså ikke tale om en ændring i arealanvendelsen, som vil betyde øget belastning af beskyttede naturtyper indenfor udpegningerne. Der er stillet vilkår ved udbringning på stærkt skrående arealer for at beskytte Skærum Å.

Merbelastningen i forbindelse med udvidelsen vurderes derfor ikke at give konflikter i forhold til naturværdierne i hhv. det særligt værdifulde naturområde, det værdifulde naturområde og den økologiske forbindelse.

Fredninger

Nærmeste fredede område med ammoniakfølsom natur er Fredningen ved Tolne Bakker (naturpunkt 1), der ligger 3,5 km vest for ejendommen. Kommunen vurderer, at ammoniakfordampning derfor er eneste potentielle påvirkning fra udvidelsen.

Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakdeposition med afstand fra kilden er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte område. Bedriftens andel af den luftbårne ammoniakbelastning af terrestriske naturtyper i området vil være marginal og øget ammoniaktab som følge af udvidelsen medfører ikke nogen beregningsmæssig øget ammoniakdeposition.

Det vurderes derfor, at der ikke er nogen konflikter i forhold til fredede naturområder.

A-målsatte søer

Der er ingen A-målsatte søer i nærheden af ejendommen. Nærmeste A-målsatte sø er Milesøerne ved Råbjerg Mile, der ligger mere end 17 km fra ejendommen.

Milesøerne der, er næringsfattige og karakteriseret som lobeliesøer, ligger på en tidvis vanddækket afblæsningsflade. I søerne og på den omkring liggende afblæsningsflade er der fundet mere end 20 biotopstypiske plantearter. Flere af disse er rødlistearter og arter beskyttet efter Habitatdirektivet. Lokaliteten er af største botaniske betydning. Søerne og hovedparten af de registrerede plantearter er yderst følsomme over for afsætning af ammoniak. Afsætning af ammoniak kan medføre at de mest følsomme arter udkonkurreres af mere robuste arter og dermed forringes livsbetingelserne for en række af områdets arter. Næringsstofbelastning fra luften udgør derfor en trussel mod de kvælstoffølsomme naturtyper og arter i området. Herunder de nedenstående bilags arter.

Søerne har tidligere haft en bestand af den sjældne Tvepibet Lobelie, som nu er forsvundet, antagelig på grund af næringsstofbelastning. Der er således indikationer på, at belastningen af området med ammoniak allerede nu er for stor. Søerne har potentiale til igen at huse en bestand af Tvepibet Lobelie. Det forudsætter dog, at der ikke sker yderligere belastning med afsætning af luftbåren ammoniak. Milesøerne og de omkring liggende afblæsningsflader er et betydningsfuldt område for markfirben og strandtudse, der begge er beskyttet efter Habitatdirektivets bilag IV, samt markpiber der er beskyttet efter Fuglebeskyttelsesdirektivets bilag I. Herudover er der sjældne arter som bl.a. Alm. Ulvefod og Liden Ulvefod, der begge er omfattet af Habitatdirektivets bilag V.

Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakdeposition med afstand fra kilden er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte område. Ejendommens andel af den luftbårne ammoniakbelastning af naturtypen vil være marginal, og øget ammoniaktab, som følge af udvidelsen, medfører ikke nogen beregningsmæssig øget ammoniakdeposition.

Kommunen vurderer, at ejendommen ikke påvirker naturtilstanden i den A-målsatte sø negativt.

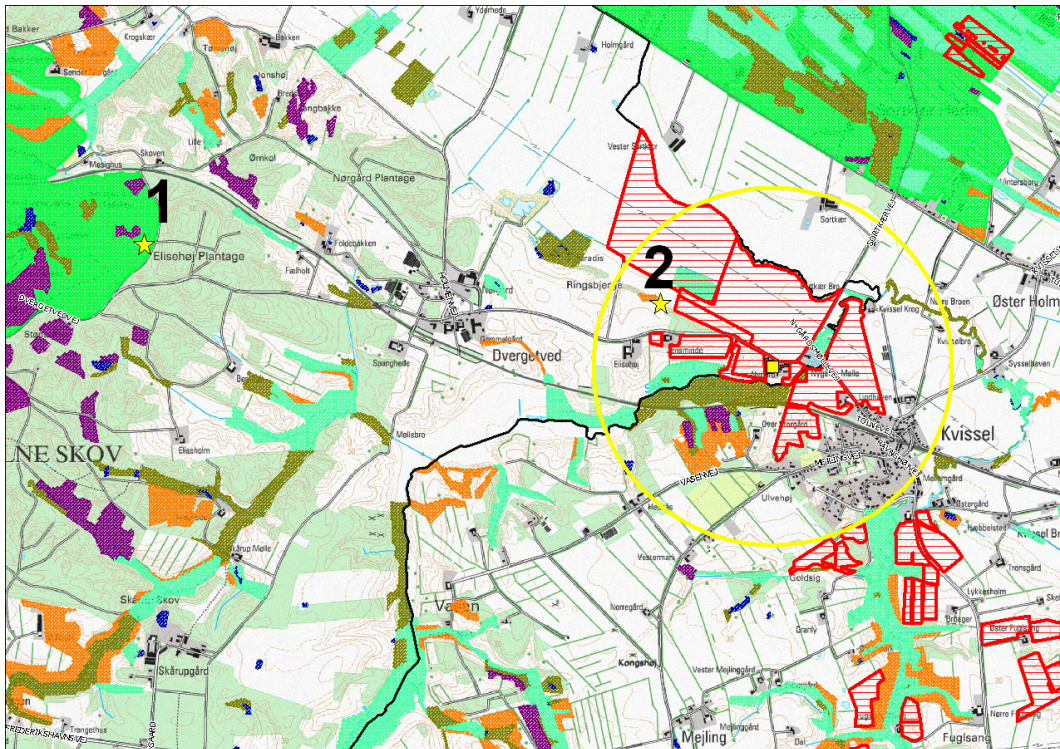
Øvrige bemærkninger

Vurderingen bygger på tolkning af luftfoto, beregning af ammoniakdeposition med de bedst tilgængelige modeller fra DMU samt viden om tilstanden af konkrete naturarealer og udbredelsen af planter og dyr.

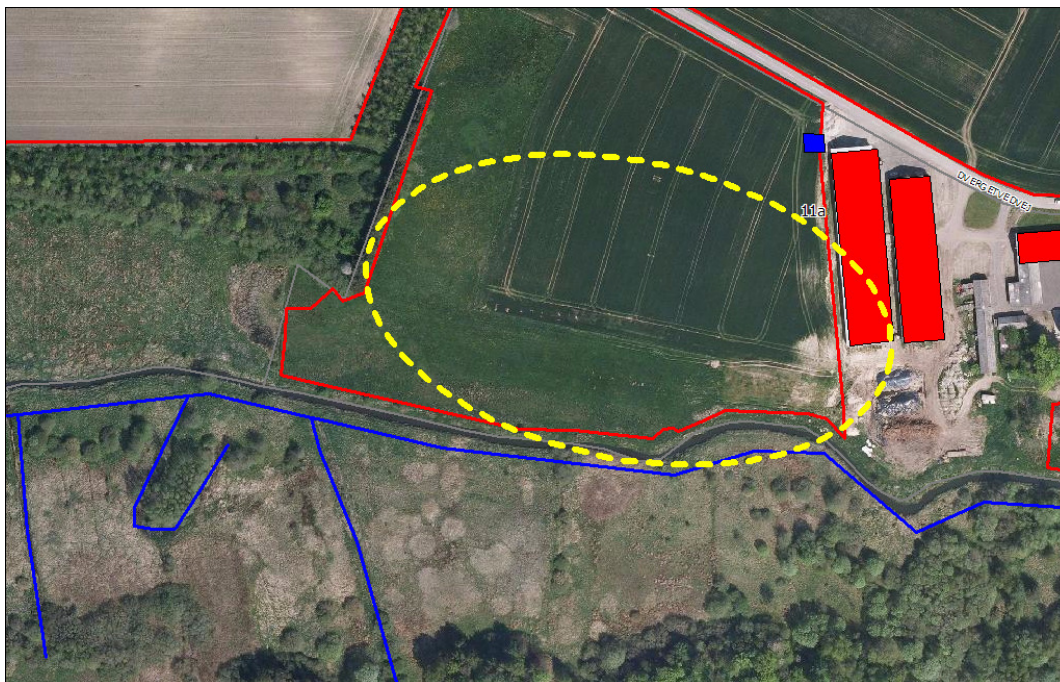
Tabel I. Beregnet merdeposition i udvalgte naturpunkter. Afstand til stald og lager er opgivet som interval for alle stalde og lager anlæg.

Naturpunkt	1	2
Naturtype	Hede	Overdrev
Målsætning	Høj	
Målsætningsmetode*	C*	
Tålegrænse (kg N/ha per år)	10,0 -12,5	12,5 – 17,5
Baggrundsbelastning (kg N/ha per år)	12,5	12,9
Beregnet merdeposition (kg N/ha per år)	0,0	0,1
Samlede afsætning fra stald og lager (kg N/ha per år)	0,0	0,3
Tilladt samlede afsætning (kg N/ha per år)	0,0	
Afstand fra staldanlæg til naturpunkt (m)	4040 - 4130	646 - 760
Afstand fra lageranlæg til naturpunkt (m)	4030	660
Omfattet af lov	Husdyrloven Naturbeskyttelsesloven Habitatdirektivet	Husdyrloven Naturbeskyttelsesloven
Afgørelse efter lov	Husdyrloven Habitatdirektivet	Husdyrloven Naturbeskyttelsesloven
Besigtigede (dato)	23-06-2005	
Planstatus	Økologisk Forbindelse (skov-tør) Særlig Værdifuldt naturområde Habitatområde	

* Målsætningen er fastslået ud fra metode C, hvor naturværdien er bedømt på baggrund af kendt viden om arealerne. Dette kombineres med målsætningsparametre og giver dermed en målsætning. Det pågældende areal er besigtiget i forbindelse med Devano kortlægningen.

Figur 1: Natura 2000 områder i forhold til ejendommen. De nærmeste natura 2000 områders placering i forhold til ejendommen. Habitatområder angivet med grøn markering. Blå cirkel angiver 1 km radius omkring ejendommen, naturpunkter (blå stjerner). Kommunegrænse (sort streg).

Figur 2: Udbringningsarealer (angivet med rød streg) som skræner kraftigt ned mod Skærum Å, der er et vandløb beskyttet efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven. Gul cirkel angiver området lige vest for ejendommen, hvor der er kraftig hældning mod vandløbet.

Figur 3: Særlig værdifuldt naturområde (mørkegrøn), værdifuldt naturområde (lys grøn) og kommunegrænse (sort streg).

Bilag 2. Naturudtalelse (Frederikshavn Kommune)

Naturudtalelse i høringssag fra Hjørring Kommune vedr. Dvergetvedvej 580

ANLÆG

Naturvurdering

Der er lavet ammoniakdepositionsregninger på udvalgte naturlokaliteter, indenfor 1000 meter fra ejendommen. Der er foretaget beregning på de nærmeste lokaliteter og til de lokaliteter, hvor der vurderes potentielt at kunne være et problem ved en øget ammoniakdeposition. Ud fra det er der lavet en vurdering af alle §3-områder indenfor 1000 meter fra ejendommen.

§ 3 arealerne, der ligger indenfor en radius af 1000 meter fra ejendommen, er beliggende i områder, der i kommuneplan 2009-2020 for Frederikshavn Kommune er udpeget til særligt værdifuldt naturområde, naturområde og jordbrugsområde. Områder udpeget som særligt værdifuldt naturområde skal fungere som kerneområde for et varieret dyre- og planteliv. I områder udpeget som naturområde må anvendelsen ikke forringe muligheden for at opfylde de målsætninger for naturtilstanden, som kan opstilles med baggrund i naturkvalitetsplanlægningssystemet. I jordbrugsområder skal hensynet til jordbrugserhvervene varetages i balance med hensynet til de øvrige åben land-interesser.

Det meste af naturen indenfor 1000 meter er beliggende i økologisk forbindelse. De økologiske forbindelser fremgår af kommuneplan 2009-2020 for Frederikshavn Kommune og udpegningens formål er at sikre, at barrierer for spredningen af planter og dyr så vidt muligt undgås, jf. retningslinie 5.5.7 og 5.5.8.

I nedenstående skema ses en oversigt over ammoniakdeposition til de naturområder, hvor der er foretaget en beregning. Se desuden vedlagt bilag med naturpunkter.

Punkter	Naturtype	Merdeposition	Totaldeposition
1	Hede, mose og sø	0,3	0,8
2	Tør hede (4030), tidvis våd eng (6410)	0,0	0,1
3	Sø, eng	0,6	1,7
4	Overdrev	0,2	0,6

I områder hvor der er særlige naturinteresser, dvs. til særligt værdifulde naturområder og/eller økologisk forbindelse, er kommunen særligt opmærksomme på naturinteresser og på om der skal stilles skærpede vilkår.

Baggrundsbelastningen i dette område af Frederikshavn Kommune er på ca. 13 kg N/ha/år. Merbelastningen til de beregnede naturpunkter er $\leq 0,6$ kg N/ha/år.

Ifølge DMU-notat er den faglige vurdering, at det vil være vanskeligt at påvise en effekt på et naturområde, som følge af belastning fra en enkelt kilde, ved en merbelastning på $< 0,6$ kg N/ha.

Naturområderne, hvor der er foretaget beregning til, ligger i områder med særlige naturinteresser. Kommunen har derfor foretaget besigtigelse af områderne med mose, hede og overdrev, der ligger syd for vandløbet.

Mosen, der ligger syd for vandløbet er på omkring 10 ha. Tålegrænsen for moser ligger på 5 – 25 kg N/ha/år alt efter, hvad det er for en mose. Kommunen har på baggrund af artssammensætningen vurderet mosen til at være en kalkrig mose og dermed have et tålegrænseinterval på 15 – 25 kg N/ha/år.

Mosen er meget heterogen både hvad angår vegetationssammensætning og jordbundsforhold. Den er under tilgroning og præget af høj staudesamfund. Mosen er i store områder vokset til i tagrør og andre høje stauder, mens der i mindre områder findes en del fine arter. I mosen blev der blandt andet fundet; *skov angelik*, *almindelig brunelle*, *kær gaitetand*, *maj gøgeurt*, *skov kogeleaks*, *sump kællingetand*, *kær tidsel*, *muse vikke*. Der alle er ammoniakfølsomme.

Det nærmeste punkt på mosen ligger kun 50 meter væk fra anlægget. Som beskrevet ovenfor er mosen imidlertid meget heterogen og de fine områder i mosen, dvs. der hvor de ammoniakfølsomme arter vokser, ligger omkring 300 meter fra anlægget og længere væk.

Baggrundsbelastningen i området er lavere end den laveste ende af tålegrænseintervallet. Beregningen til mosen er foretaget i 300 meters afstand, hvor merdepositionen er godt under 0,6 kg N/ha/år. På det grundlag vurderer Frederikshavn Kommune, at udvidelsen ikke vil føre til en tilstandsændring i mosen. Det vurderes desuden, at tilstanden på arealet ikke er så god, at der er tale om et særligt tilfælde og dermed er der ikke basis for at stille skærpede vilkår.

Der ligger desuden en sø i mosen. Søen er omgivet af træer og dermed meget skygget. Søen har ikke en karakter, hvor Frederikshavn Kommune mener der er basis for at stille skærpede vilkår.

Heden, syd for vandløbet, ligger omkring 302 meter fra det nærmeste punkt på anlægget. Tålegrænsen for tør hede ligger på 10 – 20 kg N/ha/år. Det vil sige den laveste ende af tålegrænseintervallet er overskredet alene som følge af baggrundsbelastningen.

Heden er truet at tilgroning med træer, men der findes stadig områder på heden, der ikke er groet til og hvor der er en høj naturtilstand, med et stort indslag af ammoniakfølsomme arter som; *djævelsbid*, *almindelig gyldenris*, *hedelyng*, *liden klokke*, *smalbladet høgeurt*, *blåbær*, *blåhat*, *blåmunke*, *engelskræs*, *lyng snerre*, *pille star*, *tormentil*. På baggrund af indslaget af de mange ammoniakfølsomme arter vurderer kommunen, at tålegrænsen for heden ligger i den lave ende af tålegrænseintervallet.

Heden ligger i et område med særlige naturinteresser, hvor kommunen kan vælge at

stille skærpede vilkår i særlige tilfælde. På baggrund af det høje indslag af ammoniakfølsomme arter på hedearealet samt det faktum, at den laveste ende af tålegrænseintervallet er overskredet, vælger kommunen at stille skærpede vilkår i henhold til §29, stk. 2 i husdyrloven. Afskæringskriterierne for de skærpede vilkår er fastlagt i bilag 4 i bekendtgørelsen om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Afskæringskriterierne er 0,3, 0,5 eller 0,7 kg N/ha/år alt efter hvor mange andre husdyrbrug, med > 75 DE, der ligger indenfor 1000 meter. Merdepositionen til det nærmeste punkt på heden er 0,3 kg N/ha og udvidelsen overholder dermed afskæringskriterierne i loven.

Merbelastning til heden er godt under de 0,6 kg N/ha og Frederikshavn Kommune vurderer på det grundlag, at udvidelsen ikke vil føre til en tilstandsændring på arealet.

Den nærmeste bufferzonenatur, ifølge kortværket, ligger mere end 1000 meter fra anlægget. Kommunen har været på besigtigelse på naturområderne syd for vandløbet og har i den forbindelse nyregistreret et stort område med overdrev. Overdrevet er i alt på ca. 5 ha. Overdrevet ligger ca. 330 meter sydvest for anlægget og kommer dermed til at ligge i bufferzone II. Ved udvidelsen bliver merdepositionen til overdrevet på 0,2 kg N/ha/år og overholder dermed lovens afskæringskriterier. Merdepositionen er så lav, at kommunen vurderer, at udvidelsen ikke vil føre til nogen tilstandsændring på arealet.

Nordvest for anlægget ligger en mindre sø og en eng. Beregningen er foretaget til søen, i 305 meter. Der er ikke foretaget besigtigelse af hverken søen eller engen, da Kommunen ikke har fundet det nødvendigt. Tålegrænsen for søer med en habitatnaturtype er på 5 – 10 kg N/ha. En stor del af de danske søer hører imidlertid til den næringsbelastede slags, der ikke er kvælstofbegrænsede, for denne type af søer vil en yderligere kvælstofdeposition ikke have nogen betydning for søens tilstand. Denne type af søer findes typisk i forbindelse med marker, hvorimod "finere" søer typisk vil findes i forbindelse med anden natur. Ud fra luftfoto ser søen ud til at være groet helt eller delvist til. Den ligger desuden tæt på en mark og er dermed udsat for en stor randpåvirkning fra marken. Kommunen vurderer på det grundlag, at søen har en tilstand, hvor yderligere ammoniakdeposition ikke vil påvirke den negativt og dermed, at en merdeposition på 0,6 kg N/ha/år til søen ikke vil føre til en tilstandsændring.

Tålegrænsen for eng er på 15 – 25 kg N/ha. Da nedre ende af tålegrænseintervallet ikke er overskredet vurderer Frederikshavn Kommune, at en merdeposition på 0,6 kg N/ha ikke vil føre til en tilstandsændring på arealet.

Totaldepositionen til den nærmeste §3-natur ligger på 0,6 – 1,7 kg N/ha/år. En stor del af naturområderne ligger i et område med særlige naturinteresser og dermed et område, hvor kommunen vurderer totaldepositionen.

I vurderingen af anlæggets påvirkning af naturområderne skal ligeledes indgå en vurdering af om totalbelastningen udgør en væsentlig del af den samlede belastning. Som en tommelfingerregel kan en belastning siges at være væsentlig, hvis den svarer til > 10% af baggrundsbelastningen. Ud fra dette kriterium vil en totaldeposition > 1,3 kg N/ha/år være væsentlig, da baggrundsbelastningen er på ca. 13 kg N/ha/år. Totaldepositionen må således siges at være væsentlig til engen og søen i punkt 3 og ikke væsentlig til de øvrige punkter.

Frederikshavn Kommune vurderer imidlertid, at en deposition til engen og søen på 1,7 kg N/ha/år ikke udgør et problem af følgende grunde. Engen og søen modtager et sted mellem 13,6 og 14,7 kg N/ha/år, alt efter hvordan man regner. Det vil for engen sige, at den nederste ende af tålegrænseintervallet ikke er overskredet og dermed bliver den ikke påvirket negativt. For søen er det vurderet, at den er så godt som tilgroet og desuden, at randpåvirkningen fra den stilstødende mark er forholdsmæssig stor, hvilket bety-

der at den har en tilstand der gør, at depositionen fra anlægget ikke påvirker den negativt.

Natura 2000 områder

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, Natura 2000-område nr. 3, Jerup Hede, Råbjerg og Tolshave Mose ligger omkring 1150 m nord for anlægget.

Udpegningsgrundlaget for området er:

Naturtyper	Arter
Strandeng (1330)	Trane
*Grå/grøn klit (2130)	Tinksmed
*Klithede (2140)	Mosehornugle
Grårisklit (2170)	Rødrygget Tomskade
Skovklit (2180)	
Klitlavning (2190)	
*Enebærklit (2250)	
Søbred med småurter (3130)	
Næringsrig sø (3150)	
Brunvandet sø (3160)	
Vandløb (3260)	
Våd hede (4010)	
Tør hede (4030)	
Enekrat (5130)	
*Surt overdrev (6230)	
Tidvis våd eng (6410)	
Urtebræmme (6430)	
*Højmose (7110)	
Nedbrudt højmose (7120)	
Hængesæk (7140)	
Tørvelavning (7150)	
Rigkær (7230)	
Stilkeke-krat (9190)	
*Skovbevokset tørmose (91D0)	
*Elle- og Askeskove (91E0)	

* Angiver at naturtypen er prioriteret, hvilket betyder at der er særligt skrappe beskyttelsesforpligtelser, da naturtypen er i fare for at forsvinde på EU-plan.

Ifølge "lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug" §29, stk. 2 og §23, samt "Bekendtgørelse om tilladelse m.v. af husdyrbrug" bilag 3, og "Supplerende vejledning om fastsættelse af yderligere vilkår", skal Kommunalbestyrelsen varetage beskyttelsen af Natura 2000-områder. Kommunen kan i særlige tilfælde stille yderligere vilkår, der rækker udover det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i loven, hvis de vurderer, at det er nødvendigt for at sikre, at de naturtyper, som området er udpeget for kan udvikle sig imod miljømålet, fastsat i Habitatdirektivet og Miljømålsloven, om gunstig bevaringsstatus.

Nærmeste ammoniakfølsomme naturareal indenfor habitatområdet er en tør hede (4030) og tidvis våd eng (6410). Beregninger til heden og engen giver en merdeposition på 0,0 kgN/ha/år og en totaldeposition på 0,1 kgN/ha/år. Heden og engen har begge en moderat naturtilstand og ugunstig bevaringsstatus. Tålegrænsen for tør hede (4030) er på 10 – 20 kg N/ha og tålegrænsen for tidvis våd eng (6410) er på 15 – 25 kgN/ha/år.

Frederikshavn Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil være til hinder for at opnå gun-

stig bevaringsstatus indenfor Natura 2000 området af følgende grunde.

Baggrundsbelastningen i dette område af kommunen er som sagt på ca. 13 kg N/ha/år. Da den nedre ende af tålegrænseintervallet for tidvis våd eng ikke er overskredet vurderer Frederikshavn Kommune, at udvidelsen vil have en neutral effekt på eng

Den nedre ende af tålegrænseintervallet er overskredet for den tørre hede. Heden ligger imidlertid i udkanten af Natura 2000 området og der er langt til det nærmeste hedeområde der fra. Den udvidelse, der skal ske af tør hede indenfor Natura 2000 området, er derfor ikke oplagt i denne ende af Natura 2000 området. Heden ligger desuden langt fra anden habitatnatur indenfor Natura 2000 området og er således ikke en del af nogle større sammenhængende naturområder. Heden vurderes derfor ikke at have en væsentlig betydning for habitatområdets samlede integritet.

En totalbelastning på 0,1 kg N/ha/år er desuden meget minimal og usikkerheden på modellen så stor, at en beregnet deposition på 0,1 kg N/ha/år lige så godt kan være en reel deposition på 0,0 kg N/ha. Det er derfor tvivlsomt, at det vil have en negativ effekt på heden. Desuden er 0,1 kg N/ha/år lavere end det skrappeste krav til ammoniakfølsom natur indenfor Natura 2000, i lovforslaget til "lov om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug".

Habitatdirektivet, bilag IV-arter

En række dyr omfattet af habitatdirektivets bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på egnen. På baggrund af faglig rapport nr. 322 fra DMU samt øvrig kendskab til områder vurderes umiddelbart, at det kunne være: Spidssnudet Frø s. 142, Markfirben s. 106, Odder s. 92, Dværgflagermus s. 71, Skimmelflagermus s. 63.

Udvidelsen vurderes at have en neutral effekt for de nævnte arter. Dette tilskrives, at udvidelsen vurderes ikke at medføre nogen ændring i naturtilstanden af nærliggende naturarealer. Potentielt forekomst i området af de nævnte bilag IV-arter vurderes knyttet til områdets beskyttede naturarealer, småskove, vandløb og udyrkede arealer i øvrigt.

Habitatdirektivet, bilag II arter

Frederikshavn Kommune har vurderet, at udvidelsen vil have en neutral effekt på udpegningsgrundlaget for Natura 2000 området. På det grundlag vurderes det derfor, at udvidelsen vil have en neutral effekt på bilag II arter indenfor Natura 2000 området.

Fredninger

Der er ingen fredninger i området.

Kommunens samlede vurdering

Kommunen har vurderet, at udvidelsen ikke vil modvirke målsætning om gunstig bevaringsstatus for naturtyper eller arter der er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000 områder. Kommunen har desuden vurderet, at udvidelsen ikke vil føre til en væsentlig påvirkning af naturarealerne i nærområdet, herunder bufferzonenaturen.

Frederikshavn Kommune skønner, at projektet ikke vil forringe levevilkårene for dyre- og plantearter omfattet af Habitatdirektivets bilag II og IV.

En forudsætning for ovenstående beskrivelse og vurdering af påvirkningen af beskyttet natur omkring ejendommen er at den beregnede ammoniakfordampning er på 2464 kg N om året. Denne ammoniakfordampning er et resultat af sammensætningen af dyrehol-

det, valg af staldtyper, staldteknologi, foderkorrektioner, afgrænsningsstrategi, m.m. Der er stillet vilkår vedr. de faktorer der har betydning for dette.

AREALER

Ejendommens udbringningsarealer ligger i områder, der er udpeget som hhv. jordbrugsområde, naturområde og særligt værdifuldt naturområde. Derudover er en lille del beliggende inden for råstofområde.

Økologisk forbindelse

En mindre del af udbringningsarealer mod ligger indenfor en våd økologisk forbindelse. Da arealanvendelsen ikke ændres væsentligt, medfører udvidelsen af husdyrbruget ikke forringelser af levesteder eller spredningsmuligheder for planter eller dyr i relation til områdets funktion som økologisk forbindelse.

Arealer beskyttet efter naturbeskyttelsesloven §3

En række af udbringningsarealerne er eng, omfattet af naturbeskyttelseslovens §3. Det drejer sig om mark 15-0, 15-1, 15-2, 17-0, 17-1 og 17-3. På baggrund af analyse af luftfotos fra år 1964 – 2008, samt uddybende oplysninger fra lodsejer omkring omlægningshyppighed og gødskningspraksis vurderer Frederikshavn Kommune, at der er tale om enge, der må gødes med husdyrgødning. Det svarer til den måde engene tidligere har været anvendt på.

Udbringningsarealer der skræner/støder op til beskyttet natur:

En række af udbringningsarealerne ligger umiddelbart op ad beskyttede naturarealer. Frederikshavn Kommune har vurderet, at en fortsættelse af den hidtidige drift på de omkringliggende udbringningsarealer ikke vil medføre tilstandsændring af naturarealerne.

Randpåvirkning som følge af sprøjtning og gødskning af de beskyttede arealer, der grænser op til udbringningsarealerne ses allerede i dag, og vil ikke ændres med det påtænkte projekt.

Natura 2000 områder

En række af udbringningsarealerne ligger indenfor et internationalt naturbeskyttelsesområde, nr. 3, Jerup Hede, Råbjerg og Tolshave Mose. Det drejer sig om mark 15-0, 15-1, 15-2, 17-0, 17-1, 17-2 og 17-3. Udpegningsgrundlaget for området, fremgår ovenfor.

Ingen af arealerne støder op til ammoniakfølsom habitatnatur, der er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000 området. De nærmeste ammoniakfølsomme naturarealer med habitatnatur ligger 70 – 80 meter væk fra de nærmeste udbringningsarealer. Det drejer sig om to områder med tidvis våd eng (6410) med henholdsvis god og moderat naturtilstand, tør hede (4030) med moderat naturtilstand, surt overdrev (6230) med moderat naturtilstand og skovbevokset tørvemose (91D0) med god naturtilstand. Naturtyper med moderat naturtilstand har en ugunstig bevaringsstatus, naturtyper med god naturtilstand har en gunstig bevaringsstatus, forudsat at der gennemføres den for naturtyperne nødvendige indsats.

Husdyrgødningstrykket på arealerne vil forblive uændret med det påtænkte projekt.

Påvirkningen fra udbringningsarealerne sker ved randpåvirkning som direkte følge af gødskning og sprøjtning og er typisk størst de første 0 – 50 meter ind på naturområdet. Desuden er der udvaskning fra rodzonen og for det tredje er der ammoniakfordampning. I notat om Miljøklagenævnets praksis skriver de, at i "worst case" tilfælde kan der være påvirkninger indenfor 100 meter fra markkanten på over 1 kg N/ha. I normale tilfælde er der påvirkninger på > 1 kg N/ha i op til 20 – 30 meters afstand fra marken.

Der er krav om nedfældning på arealerne, hvilket til en vis grad reducerer ammoniakfordampningen ved udbringning.

Tålegrænsen for tidvis våd eng er på 15 – 25 kg N/ha/år, og den nedre ende af tålegrænseintervallet er derfor ikke overskredet, derfor vurderes engen ikke at blive negativt påvirket ved udbringning af gødning på arealerne.

Tålegrænsen for tør hede, surt overdrev og skovbevokset tørvemose er på 10 – 20 kg N/ha/år, hvilket vil sige, at den nedre ende af tålegrænseintervallet er overskredet allerede alene som følge af baggrundsbelastningen.

Frederikshavn Kommune vurderer imidlertid, da afstanden fra udbringningsarealerne til de nærmeste ammoniakfølsomme områder indenfor Natura 2000 området er mere end 50 meter, at udsprejning af husdyrgødning på udbringningsarealerne ikke vil forhindre opnåelse af gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter, der er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området.

De andre udbringningsarealer ligger ligeledes så langt væk fra det pågældende Natura 2000 område, at de vil have en neutral effekt på udpegningsgrundlaget for området.

Et andet udbringningsareal, ligger i nærheden af et ammoniakfølsomt habitatnaturareal indenfor et andet Natura 2000 område, nemlig Natura 2000 område nr. 4, Hirsholmene, havet vest herfor og Elling Å's udløb.

Udpegningsgrundlaget for området er:

Naturtyper	Arter
Sandbanke (1110)	Hedepletvinge (1065)
*Lagune (1150)	Havlampret (1095)
Rev (1170)	Bæklampret (1096)
Boblerev (1180)	Odder (1355)
Strandvold med enårige planter (1210)	Gråsæl (1364)
Strandvold med flerårige planter (1310)	Spættet sæl (1365)
Strandeng (1330)	Fjordterne
Forklit (2110)	Havterne
Hvid klit (2120)	Splitterne
*Grå/grøn klit (2130)	Tejst
Grårisklit (2170)	
Næringsrig sø (3150)	
Brunvandet sø (3160)	
Vandløb (3260)	
*Surt overdrev (6230)	
Tidvis våd eng (64109)	
Rigkær (7230)	

* Angiver at naturtypen er prioriteret, hvilket betyder at der er særligt skræppe beskyttelsesforpligtelser, da naturtypen er i fare for at forsvinde på EU-plan.

Det drejer sig om mark 21-0, der grænser op til et naturareal, der er kortlagt som henholdsvis rigkær (7230) og tidvis våd eng (6410). Naturtilstanden for rigkæret og den tidvis våd eng er ringe. Hvilket vil sige, at de begge har en ugunstig prognose.

Ydermere ligger mark 21-0 op af et område indenfor Natura 2000-området, der er registreret beskyttet eng. Indenfor dette Natura 2000 område ligger der op til i naturplanen, at der skal ske en stor udvidelse af området både med rigkær og tidvis våd eng. Det vil derfor være et oplagt område, at denne udvidelse skulle ske i.

Tålegrænsen for rigkær og tidvis våd eng er på 15 – 25 kg N/ha/år.

Afstanden fra udbringningsarealerne til naturarealerne indenfor Natura 2000 området, på den anden side af jernbanen, er 30 – 40 meter.

Der er krav om nedfældning på arealerne, hvilket til en vis grad reducerer ammoniakfordampningen ved udbringning.

Baggrundsbelastningen i denne del af Frederikshavn Kommune er på 11 - 12 kg N/ha/år. Den nedre ende af tålegrænseintervallet er ikke overskredet for disse naturarealer og ydermere er afstanden så stor, at man ifølge notat om Miljøklagenævnets praksis er ude over den største påvirkning. På den baggrund vurderer Frederikshavn Kommune, at anvendelse af udbringningsarealerne 20-0 og 21-0 ikke vil være til hinder for at opnå gunstig bevaringsstatus for arter og naturtyper, der er på udpegningsgrundlaget indenfor Natura 2000-området. Det samme gælder for de øvrige arealer, der alle ligger langt fra dette Natura 2000 område.

Habitatdirektivet, bilag IV-arter

En række dyr omfattet af habitatdirektivets bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted omkring udbringningsarealerne. På baggrund af faglig rapport nr. 322 fra DMU samt øvrig kendskab til områder vurderes umiddelbart, at det kunne være: Strandtudse s. 156, Spidssnudet Frø s. 142, Markfirben s. 106, Odder s. 92, Dværgflagermus s. 71, Skimmelflagermus s. 63.

Udvidelsen vurderes at have en neutral effekt for de nævnte arter. Dette tilskrives, at udvidelsen vurderes ikke at medføre nogen ændring i naturtilstanden af nærliggende naturarealer. Potentielt forekomst i området af de nævnte bilag IV-arter vurderes knyttet til områdets beskyttede naturarealer, småskove, vandløb og udyrkede arealer i øvrigt.

Habitatdirektivet, bilag II arter

Frederikshavn Kommune har vurderet, se ovenfor, at anvendelse af arealerne til udbringning af husdyrgødning ikke vil være til hinder for at opnå gunstig bevaringsstatus for arter og naturtyper, der er på udpegningsgrundlaget indenfor Natura 2000-området.

Fredninger

Der er ikke nogen fredninger i nærheden af udbringningsarealer

Atlas Flora Danica overvågning

Ca. 10 meter øst for mark 15-0 ligger en sø, hvor der ved Atlas Flora Danica overvågning i 2000 er fundet spæd pindsvineknop. Spæd pindsvineknop er ret sjælden og desuden meget næringsstoffølsom, ifølge DMU-rapport, nr. 599, 2007. Stykket mellem marken og søen er træbevokset. Frederikshavn Kommune vurderer, at træerne vil opfange en stor del af næringsstofferne fra marken, både dem der kommer som følge af randpåvirkning, fordampning og udvaskning fra rodzonen. Desuden har driften af engen været den samme siden før 1992 og på det grundlag vurderer Frederikshavn Kommune, at spæd pindsvineknop og søen i det hele taget ikke vil tage skade af fortsat anvendelse af marken som udbringningsareal.

Desuden er der fundet Skov-Gøgelilje og Kødfarvet Gøgeurt, på engen øst for mark 15-0. Begge arter er sjældne og ammoniakfølsomme. Engen ligger imidlertid så langt fra marken, ca. 75 meter, at anvendelse af marken som udbringningsareal, ikke vil have en negativ påvirkning på arterne.

Kommunens samlede vurdering

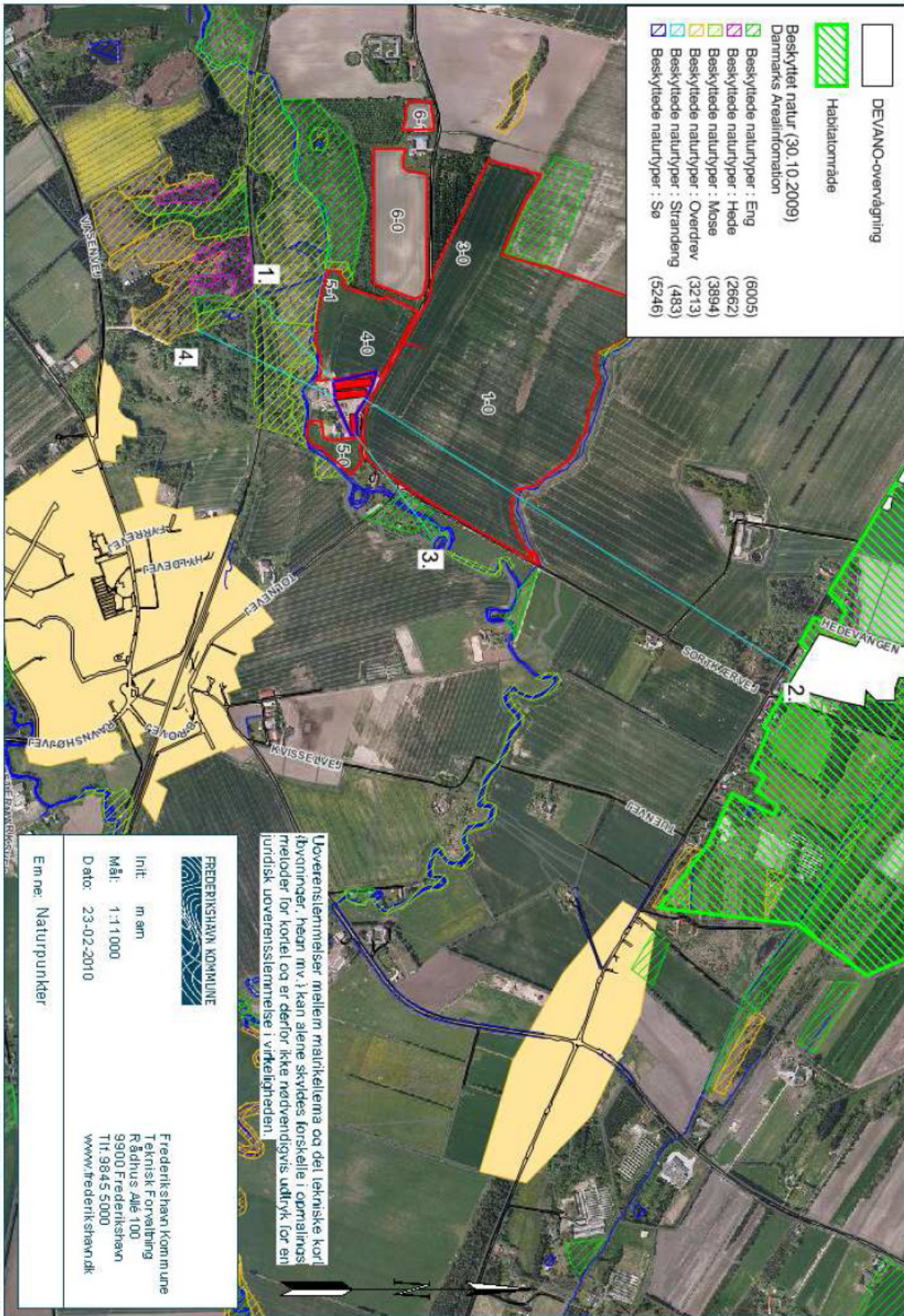
Kommunen vurderer, på grundlag af ovenstående, at anvendelse af arealerne som udbringningsarealer ikke vil føre til en tilstandsændring på naturarealer beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens §3.

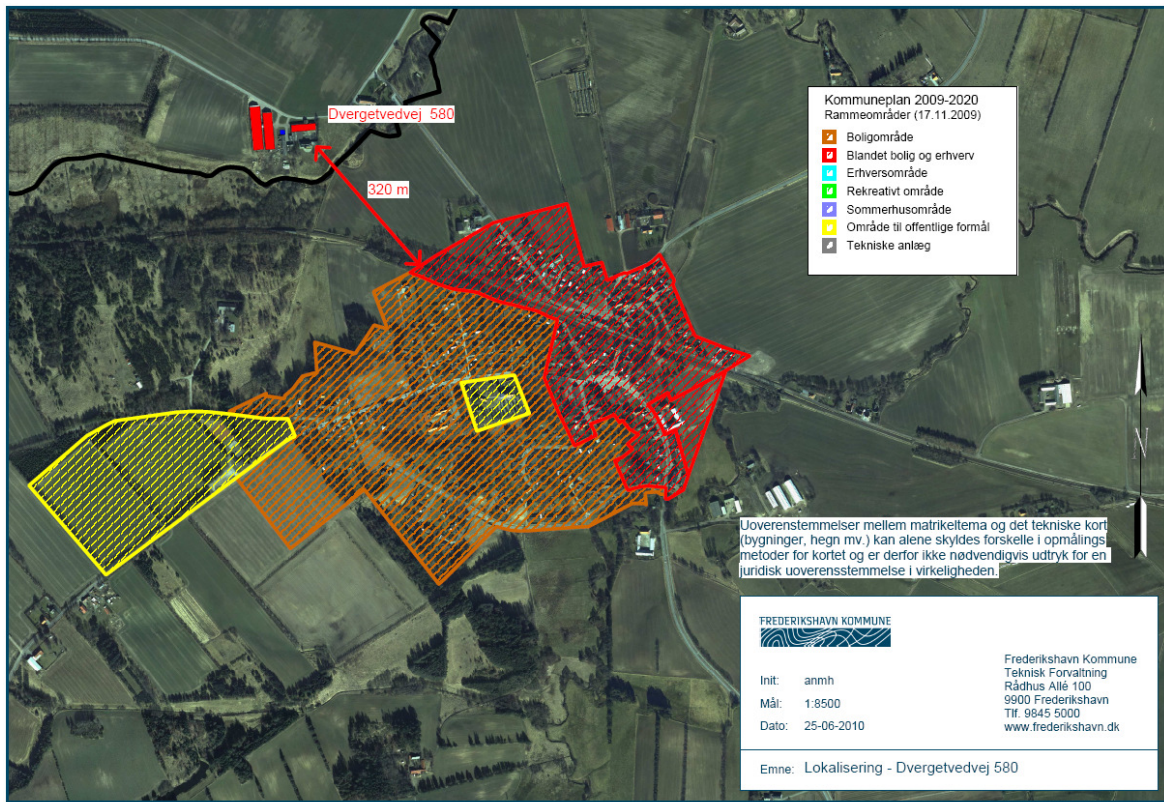
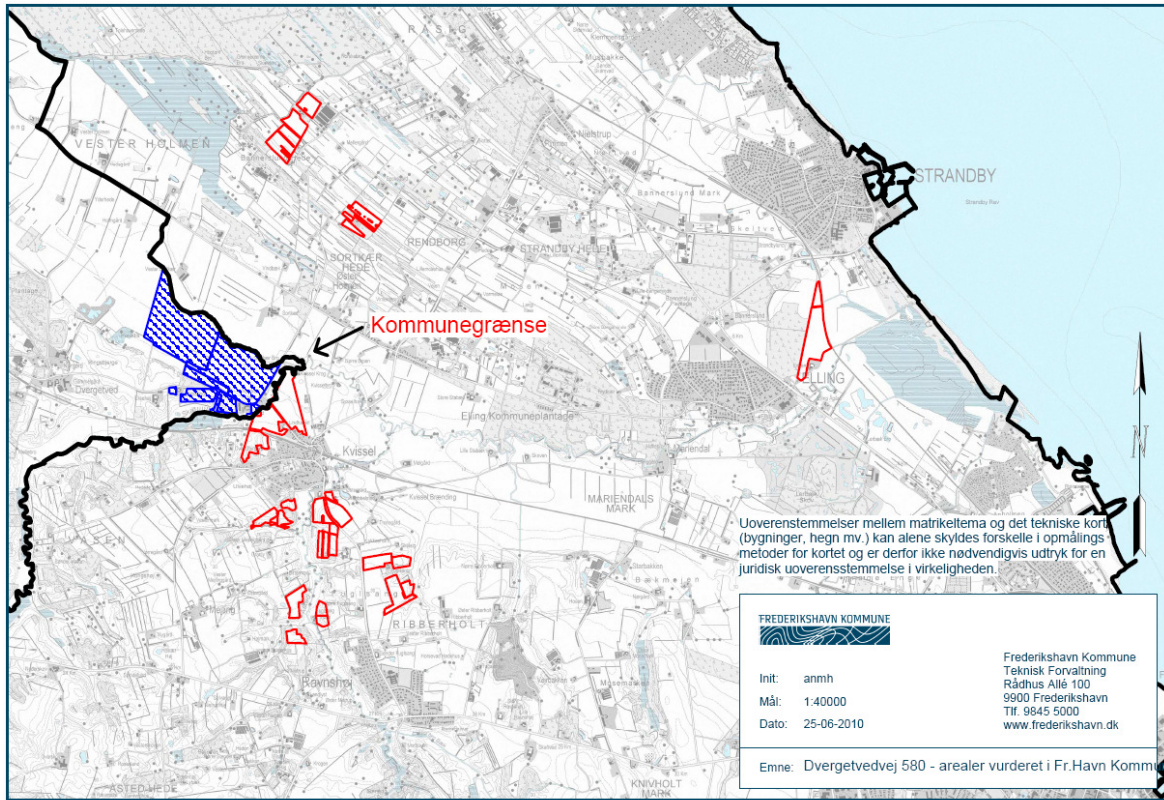
Anvendelsen af arealerne vil heller ikke have en negativ effekt på områdets funktion som økologisk forbindelse eller på bilag IV-arter.

Arealanvendelsen vurderes desuden at have en neutral effekt på de arter og naturtyper, der er på udpegningsgrundlaget for det nærmeste Natura 2000 område og på bilag II arter.

Med venlig hilsen

Maren Andersen Noe
sagsbehandler

Bilag 3. Udpegningsgrundlag for habitatområde nr. 4

I forhold til udpegningsgrundlagene for de berørte områder vurderes følgende at kunne blive påvirket af en øget tilførsel af kvælstof.

Odder, Havlampret, gråsæl og spættet sæl

- Fødegrundlaget (fisk) kan mindskes som følge af iltsvind i havet – for odder kan øget uklarhed i Elling å forringe fødesøgnings effektiviteten og havlamprettens gydepladser kan forringes af store mængder næringsstoffer (alger).

Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand, mudder- og sandflader blottet ved ebbe, større lavvandede bugter og vige, vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter der koloniserer mudder og sand:

- Ændringer i næringsstofindhold kan ændre artssammensætningen samt tæthed og udstrækning af bundflora og bundfauna og dermed tilstanden af naturtypen.

Ynglende liste I-arter:

- Splitterne, havterne, fjordterne, tejst: Fødegrundlaget (fisk) kan mindskes som følge af iltsvind.

Udpegningsgrundlagene**EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 11**

Hirsholmene

SPA 11 Hirsholmene			
Splitterne		Y	
Fjordterne		Y	
Havterne		Y	
	Tejst	Y	T

EF-Habitatområde nr. 4

Hirsholmene, havet vest herfor og Ellinge Ås udløb

Nr.	Habitatområde	Kode	Udpegningsgrundlag
4	Hirsholmene, havet vest herfor og Ellinge Ås Udløb	1065	Hedepletvinge (<i>Euphydryas aurinia</i>)
		1095	Havlampret (<i>Petromyzon marinus</i>)
		1355	Odder (<i>Lutra lutra</i>)
		1364	Gråsæl (<i>Halichoerus grypus</i>)
		1365	Spættet sæl (<i>Phoca vitulina</i>)
		1110	Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand
		1170	Rev
		1180	Boblerev
		1210	Enårig vegetation på stenede strandvolde
		1220	Flerårig vegetation på stenede strande
		1310	Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand
		1330	Strandenge
		2110	Forstrand og begyndende klitdannelse
		2120	Hvide klitter og vandremiler
		2130	Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit)
		2170	Kystklitter med gråris
		2190	Fugtige klitlavninger
3260	Vandløb med vandplanter		

Ramsarområde nr. 8

Hirsholmene

R8	Hirsholmene	3697 ha
----	-------------	---------

Bilag 4. Energi- og ressourceforbrug fra ansøger

Bilag – Energi- og ressourceforbrug	Ansøgningsnr. 17657	Dato 28.04.2010
Oplysninger om ejendommen "Nygaard" Dvergetvedvej 580		

A. Ventilation af driftsbygninger					
Bygning nr.	Antal afkast	Afkast højde, m	Afkast højde, over tag	Overtryk/undertryk/andet	Bemærkninger
Bemærkninger: Alle produktionsbygningerne er med naturlig ventilation					

B. Spildevand				
Spildevandstype	Årlig mængde, ca. m ³		Opsamling / bortskaffelse	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Vaskeplads	-	100	-	opsamlingstank
Tagvand fra stalde	2700	4100	Skærum Å	Skærum Å
Bemærkninger:				

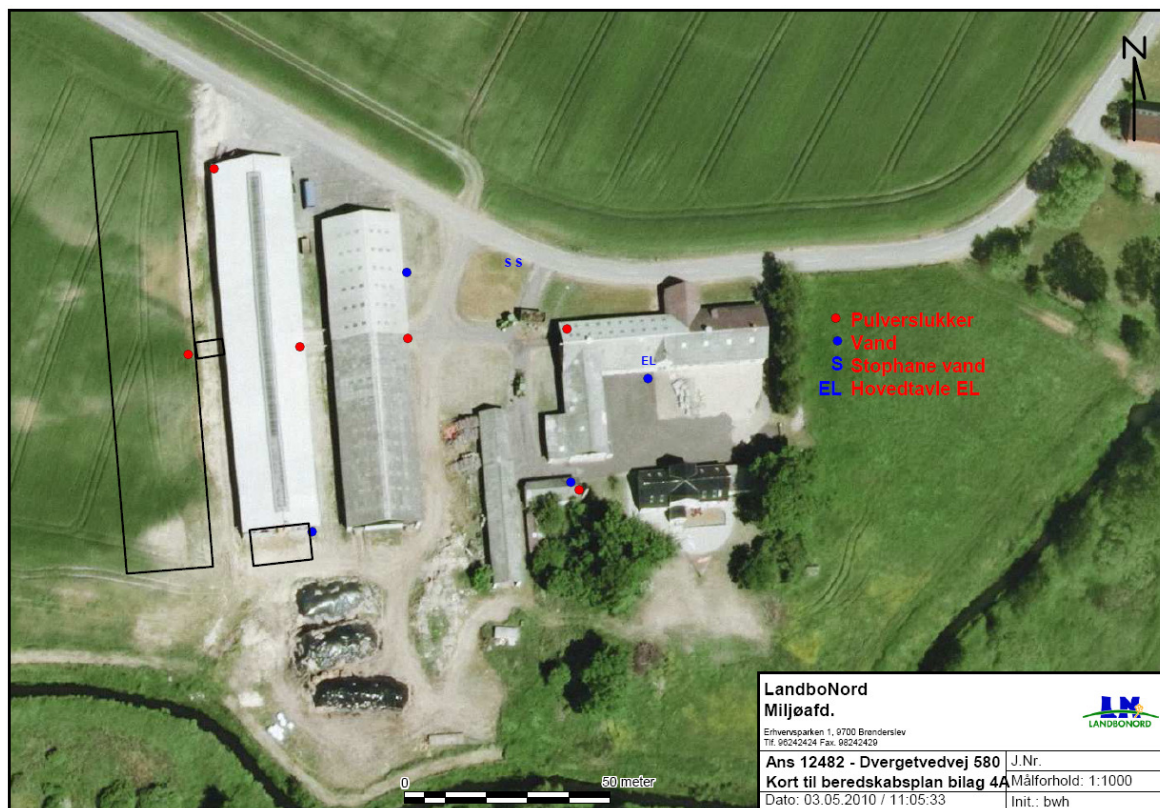
C. Forbrug af råvarer, energi og vand			
Ressource	Nudrift	Ansøgt	Opbevaring (tanktype, bygning, indretning)
Dieselolie til traktorer m.v.	10.000 l	13.000 l	Udhus, 1200 l, 1985
Smøreolie	20 l	20 l	maskinhus
Halm til halmfyr	1500 små baller	1500 små baller	Halmlade
Kunsgødning	Forbrug reguleres i h.t. kvælstofkvote		
Indkøbt foder	900 t	1500 t	Plan silo for enden af den nye stald
Pesticider	Forbrug registreres i sprøjtejournal		Aflåst kemi rum i maskinhus
Elforbrug til lys, opvarmning m.v.	11.000 kwh	12.000 kwh	
Drikkevand og vaskkevand (drift)	4.000 m ³	8.000 m ³	
Andet			
Bemærkninger:			

D. Transport til og fra ejendommen						
	Antal/mængde pr. år		Kapacitet pr. transport		Antal transporter pr. år	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Indkøbt 6 ugers tyre	600	1000	47	56	13	18
Tyre til slagteri	600	1000	12	20	50	50
Døde dyr	15	24	1	1	15	24
Indkøbt foder	900 t	1500 t	30 t	30 t	30	50
Eget korn o.lign.	400 t	400 t	17 t	17 t	24	24
Gylle	-	-	-	-	-	-
Dybstrøelse	1.301 t	2.446 t	15 t	15 t	87	163
Halm fra mark	1200 rundballer	2000 rundballer	15 stk	15 stk	80	134
Dieselolie	10.000 l	13.000 l	1.200 l	1.200 l	9	11
Andet						
Bemærkninger:						

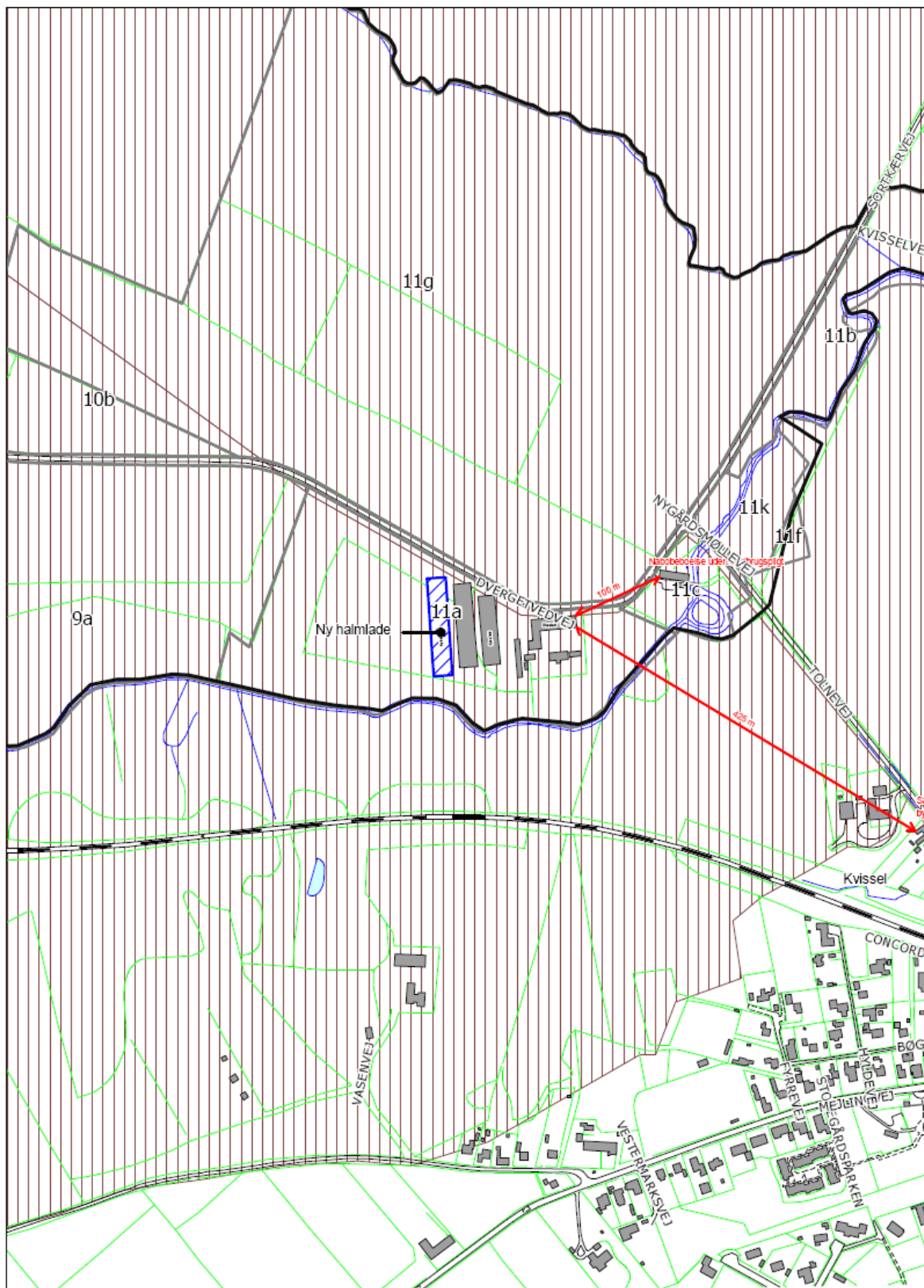
E. Affald		
	Opbevaring	Bortskaffelse
Dagrenovation	Container	Kommunal ordning
Døde dyr	Se bilag 2	DAKA
Landbrugsplast	Container	Kommunal ordning
Papir/nylonsække	Container	Kommunal ordning
Klinisk risikoaffald	Skab i kalvestald	Kommunal ordning
Emballage fra sprøjtemidler	Container	Kommunal ordning
Rester af sprøjtemidler	Aflåst kemi rum i maskinhus	modtagestation
Spildolie		
Oliefiltre		
Akkumulatorer		
Dæk		Service værksted
Jern/metal	Se bilag 2	Produkthandler
Spraydåser	Skab i kalvestald	Modtagestation
Elektronisk affald		Genbrugsplads
Andet		
Bemærkninger:		

F. Støjkilder			
Type	Driftsperiode	Tiltag til begrænsning af støj	Placering
Ventilation	Naturlig		
Kompressor	Efter behov		
Daglig brug af traktor			
Transport af levende dyr			
Bemærkninger:			

Bilag 5. Kortbilag til beredskabsplan

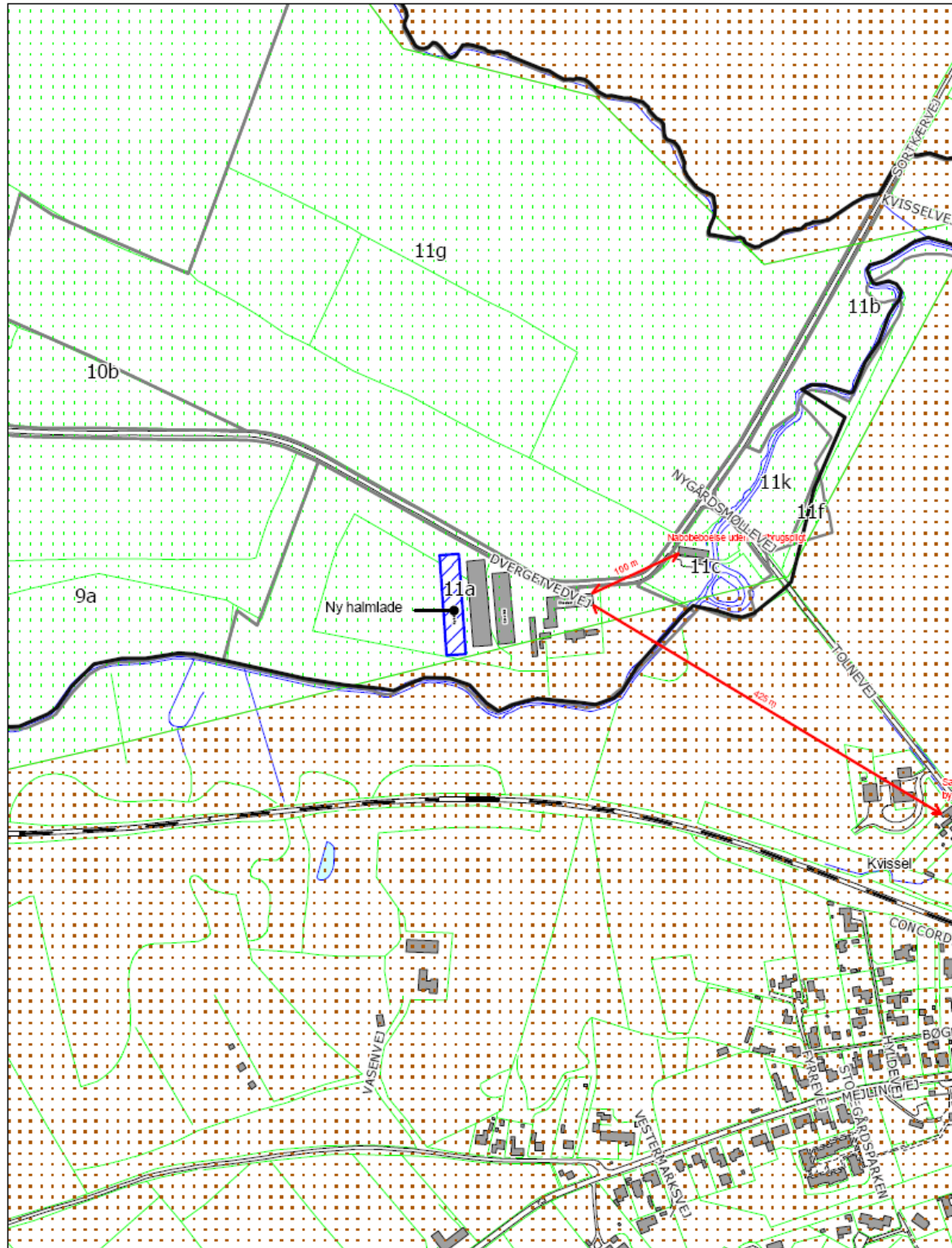

Bilag 6. Særligt bevaringsværdige landskaber

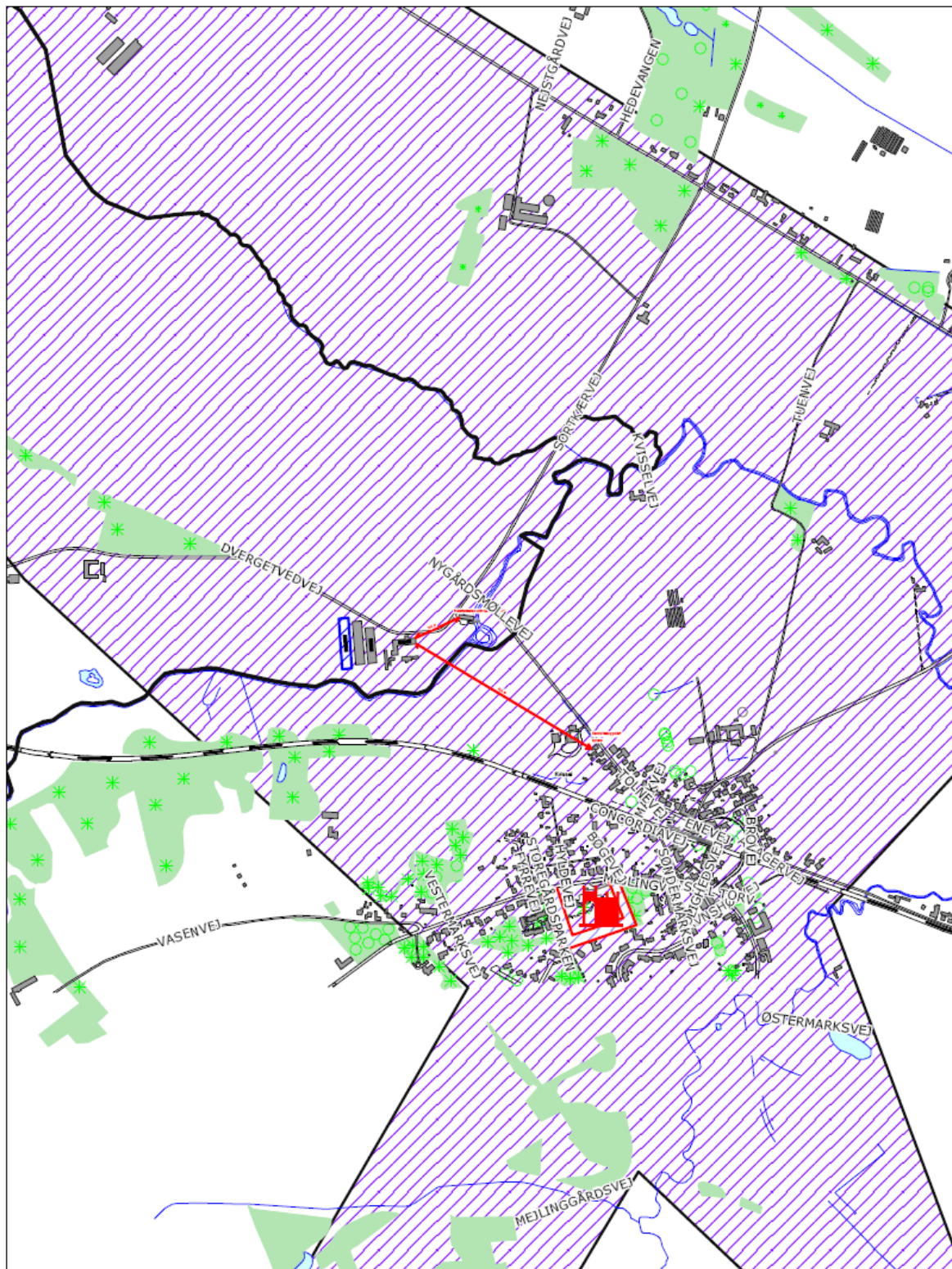

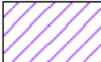
 Særligt bevaringsværdige landskaber

Bilag 7. Særligt værdifuldt geologisk område

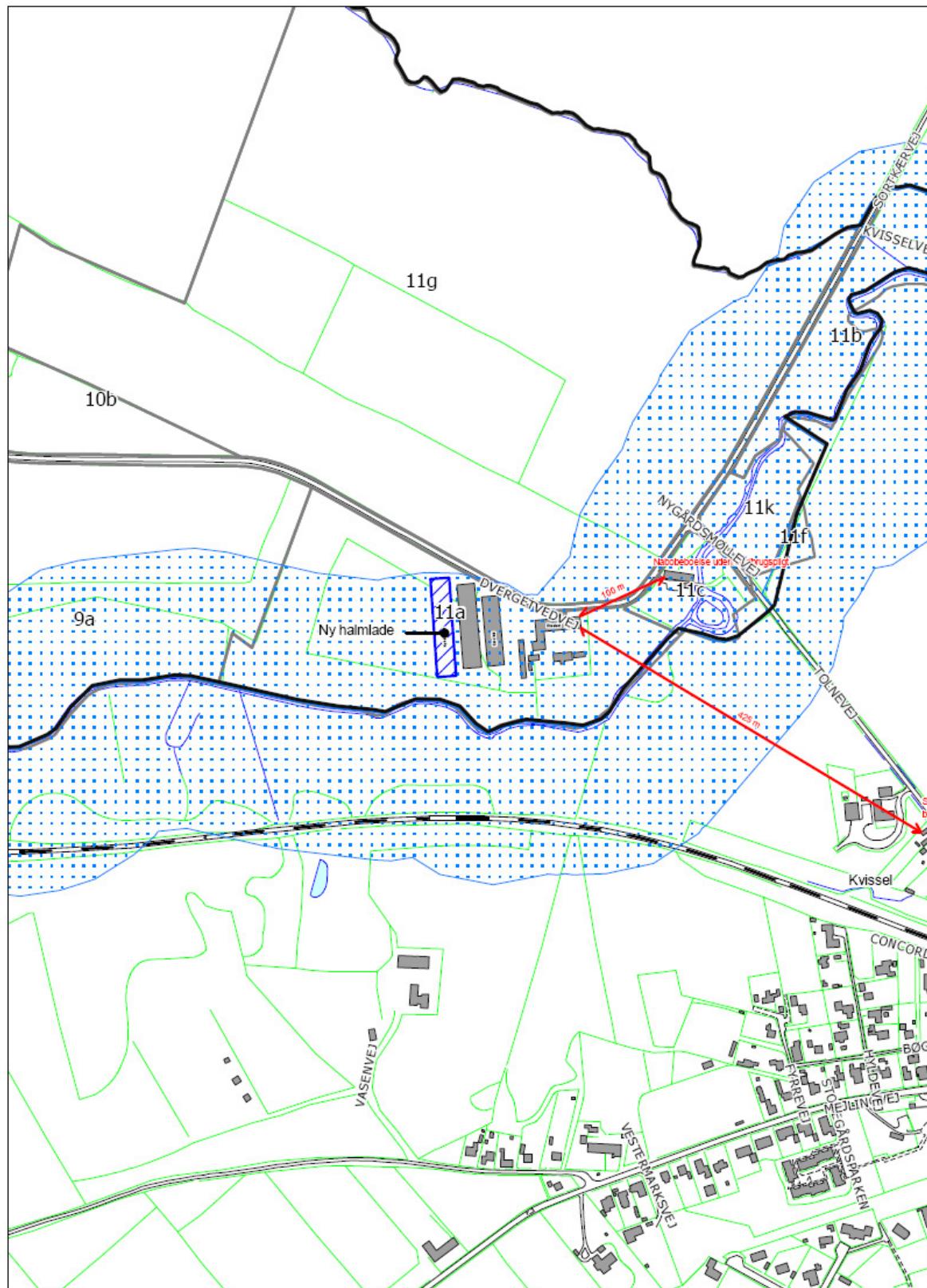

Bilag 8. Beskyttelseszone omkring kirker

 Beskyttelseszone omkring kirker

Bilag 9. Åbeskyttelseslinie

 Åbeskyttelseslinie

Bilag 10. Økonomisk BAT-beregning (konsulent)

BAT beregninger		Ny indretning af tyrestald i eksisterende bygning							
Antal tyre i stalden:	436				Byggeår eksisterende bygning:	2005			
Antal båse i den ændrede stald	210								
Besætning efter udvidelse DE:	300								
Udvidelse i DE:	155								
Tiltag	Ammoniaktab	Effekt	Pris	Årlig omkostning	Værdi af sparet N	Årlig nettoomkostning	Pris pr kg reduceret N	BAT Omk./ kg red. N	
Ingen	2.464								
Forsuring	2.077	387	1.800.000	197.000	2.322	194.678	503	Nej	
Fast drænet gulv i tyrestald	2.285	179	1.200.000	136.000	1.074	134.926	754	Nej	
Forudsætninger:									
Forrentning:	5								
Afskrivningsperiode:	20								
Indretning af sengestald med gyllesystem:			5.000,- pr bås						
Etablering af forsuring:									
Ændring af stald system	1.050.000		<i>Overslag fra bygningskontoret</i>						
Investering i gyllebeholder	150.000		<i>Overslag fra bygningskontoret</i>						
Investering i forsuringsanlæg	600.000		<i>Konkrete tilbud til kunder</i>						
Forrentning og afskrivning inv.	180.000								
Årlig driftsomkostning	17.000		<i>Forudsætninger for de økonomiske beregninger af BAT teknologi</i>						
Årlig omkostninger i alt	197.000								
Etablering af fast drænet gulv:									
Ændring af stald system	1.050.000		<i>Overslag fra bygningskontoret</i>						
Investering i gyllebeholder	150.000		<i>Overslag fra bygningskontoret</i>						
Forrentning og afskrivning inv.	120.000								
Årlig driftsomkostning	16.000		<i>Økonomisk baggrundsnotat til Teknologiblad: "Skrabere på gangarealer i stalde til malkekøer"</i>						
Årlig omkostninger i alt	136.000								